Voortgangsrapportage Energie van de stad 2025

Colofon

Uitgave

Opgave Energietransitie

Gemeente Utrecht: 14030

onderzoek@utrecht.nl

Internet

www.utrecht.nl/onderzoek

Foto’s

Abe Jonker

Inhoudsopgave

1. Het energieveld in beweging

2. Projectenportfolio

3.1 Effect in de stad
3.2 Besparen - prestaties - woningen
3.3 Besparen - prestaties - bedrijven
3.4 Besparen - prestaties - eigen vastgoed
3.5 Besparen - prestaties – nieuwbouw

3.6 Verduurzaming energiebronnen – warmte

3.7 Verduurzaming energiebronnen – elektriciteit

3.8 Verduurzaming eigen vastgoed

3.9 Aardgasvrij maken van gebouwen

1. Het energieveld in beweging

Inleiding

Het stroomnet in Utrecht zit nog steeds overvol en de problemen van het overvolle stroomnet nemen toe in Utrecht. In de huidige geopolitieke ontwikkelingen, zoals nu weer in het Midden-Oosten, zien we dat het steeds belangrijker wordt om onafhankelijker te worden van fossiele brandstoffen als stad. Steeds meer bewoners, bedrijven en instellingen merken dat energie schaars wordt. We werken vandaag al aan het energiesysteem van de toekomst, waar energieverbruik, opwek en opslag dichter bij elkaar komen. Zo gaan we zuiniger met energie om en zijn we minder afhankelijk van de buitenwereld voor onze energievoorziening.

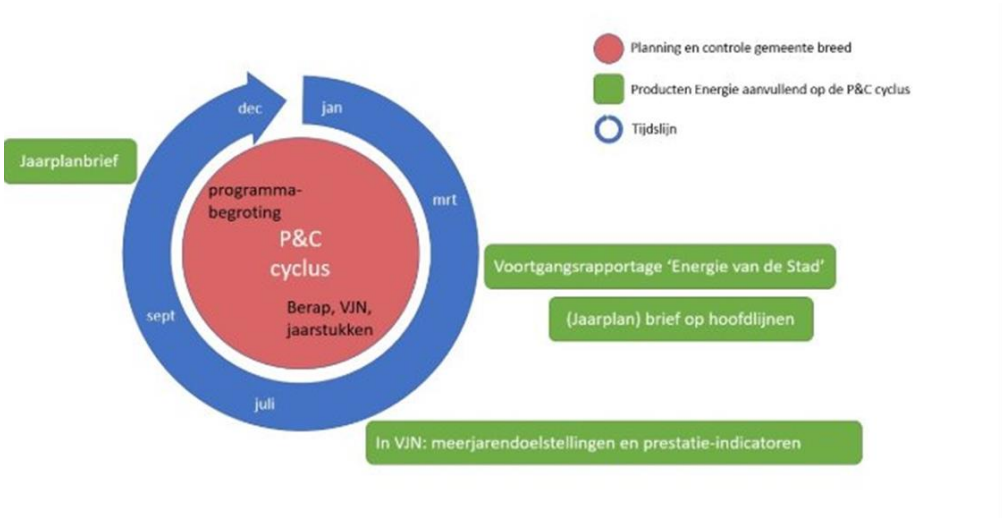
Voortgangsrapportage is onderdeel beleidscyclus energietransitie

Het doel van de voortgangsrapportage is om, naast de jaarstukken, meer informatie te geven over de voortgang, resultaten en leerervaringen van het energiebeleid in de stad. Dit is verdiepende informatie waarvoor in de jaarstukken geen ruimte is. De jaarstukken hebben als doel om financiële verantwoording af te leggen in relatie tot de vastgestelde beleidsdoelstellingen van het programma Klimaatvriendelijke stad. De Voortgangsrapportage heeft als doel om meer inhoudelijke verdieping te geven over dit programma Klimaatvriendelijke stad. Naast deze voortgangsrapportage over energie, krijgt de gemeenteraad voor de Voorjaarsnota (voorjaar) en na de programmabegroting in het najaar via een brief extra informatie over het programma Klimaatvriendelijke stad. Vanwege de afspraak om een beleidsarme Voorjaarsnota te maken vervalt dit jaar de brief in het voorjaar. In de brieven wordt een verdere onderverdeling gemaakt naar activiteiten voor de energietransitie die op het niveau van de Voorjaarsnota en programmabegroting niet wordt gemaakt.

Deze extra informatiestroom vanuit energietransitie is het resultaat van twee moties (motie 2024/307 Geef inzicht over Energie & Klimaat en motie 2024/320 ‘Maak duurzaamheidsverslag onderdeel P&C-cyclus' en is onderdeel van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek Grip energietransitie.

In onderstaand plaatje hebben we aangegeven hoe we invulling geven aan de beleidscyclus van energietransitie.

Plaatje jaarcyclus

In deze voortgangsrapportage is op drie onderdelen gerapporteerd:

1. Trends en ontwikkelingen in de energietransitie
2. De voortgang van het projectenportfolio energie met daarbij de geleerde lessen
3. Feitelijke resultaten op zowel resultaten en effecten

Trends en ontwikkelingen in 2025

Het stroomnet in Utrecht zit nog steeds overvol en we zien dat de energietransitie stagneert in de stad, bijvoorbeeld in een lichte stijging van het totale energieverbruik met 2% (grafiek 3.1.3). Door het nemen van tijdelijke maatregelen in de vorm van congestieverzachters om de ontwikkelingen in de stad te faciliteren worden de stad weer meer afhankelijker van fossiele brandstoffen en zal de uitstoot van CO_2 juist toenemen. Terwijl we in deze rapportage zien dat de CO_2-uitstoot van de stad tussen 2023 en 2024 daalde met 3% (grafiek 3.1.1).

Voor de energietransitie is het juist nu belangrijk om keuzes te maken die passen bij het (toekomstbestendige) energiesysteem voor onze stad. We moeten werken aan keuzes die passen bij het geïntegreerde energiesysteem waarin opwek, opslag en verbruik van zowel elektriciteit als warmte meer decentraal in tijd en plaats georganiseerd zal zijn. Dit soort energiesystemen zijn de toekomst voor onze stad.

In 2025 zijn verschillende beleidsnota's vastgesteld waarmee een aantal belangrijke keuzes zijn gemaakt, zoals de beleidsnota Warmte en de Herijking Regionale Energiestrategie. Door voor een groot deel van de stad te kiezen voor collectieve warmteoplossingen, kiezen we voor de laagste maatschappelijke kosten voor bewoners en bedrijven en ontlasten we het elektriciteitsnet in de toekomst. Met de herbevestiging van onze inzet voor duurzame opwek (Herijking RES) laten we zien dat we toekomst zien in de directe koppeling tussen lokale opwek, opslag en afname. Ook ontlasten we het elektriciteitsnet. Daarnaast hebben we in 2025 een stap naar voren gezet door zelf een zonproject op de Nedereindse Plas te gaan ontwikkelen, omdat marktpartijen op dit moment niet bereid zijn te investeren in duurzame opwek. Verder zijn in 2025 zijn stappen gezet om aan te sluiten bij HVC als een publiek warmtebedrijf voor de levering van warmte aan onze inwoners.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de energietransitie een zaak van lange adem is. We zien een toenemende betrokkenheid bij bewoners, buurtinitiatieven, corporaties bedrijven en bedrijventerreinen om isolerende maatregelen te nemen en dit is terug te zien in de resultaten over 2025. We bereiken steeds meer inwoners en bedrijven met onze boodschap.

In nieuwbouwontwikkelingen zien we het aantal (netbewuste) lage temperatuurconcepten toenemen ten opzichte van de ‘standaard’ hoge temperatuuroplossingen zoals stadswarmte. We bewegen toe naar een (deels) decentraal integraal energiesysteem waarin uitwisseling en opslag tussen energiestromen de standaard is.

We leren van nieuwe strategieën die we inzetten om de volgende stappen te zetten. Een voorbeeld is de private-publieke samenwerking die we op Lage Weide hadden gevormd voor het ontwikkelen van geothermie. Hoewel uit onderzoek blijkt dat geothermie in Utrecht geen mogelijkheden biedt, is de vorm van samenwerking die was opgezet een vorm die we voor meer energieprojecten als kansrijk zien.

Belangrijke energiewetgeving aangenomen

In 2025 is met het vaststellen van de wet collectieve warmte (Wcw) een grote stap gemaakt voor de invulling van regierol van de gemeente in de energietransitie. Met deze wet en de al eerder vastgestelde Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) krijgt de gemeente de bevoegdheid om warmtekavels aan te wijzen en een aanwijsbevoegdheid (Wgiw) in te zetten om binnen een bepaalde periode een overstap naar een warmtealternatief te maken. Dit betekent dat de gemeente, onder randvoorwaarden zoals het aanbod van een betaalbaar en duurzaam warmtealternatief, buurten kan aanwijzen die binnen een bepaalde termijn van het aardgas afgaan. De wetten treden gefaseerd in werking in 2026 en 2027. In de Energiewet, die begin 2026 in werking is getreden, is het mogelijk gemaakt om energie te delen; met name relevant voor energie-initiatieven. Met de Beleidsnota warmte, die eind 2025 door de raad is vastgesteld, zijn anticiperend op deze wetten de gemeentelijke kaders voor de warmtetransitie vastgesteld.

In 2025 heeft de gemeenteraad ook de stap gezet om HVC aan te wijzen als het benodigde publieke warmtebedrijf in Utrecht voor de uitvoering van deze transitie. Het rijk verkent op dit moment de mogelijkheden om via publieke deelneming mede-eigenaar te worden van het nu nog private warmtebedrijf van Eneco.

Ondanks deze belangrijke stappen zijn de randvoorwaarden voor de overstap naar het collectieve warmtealternatief nog niet op orde. De betaalbaarheid van de overstap is voor onze inwoners nog niet geregeld in regelgeving of subsidies. Overstappen op een warmtenet of warmtepomp is vaak flink duurder dan verwarming via gas. Daarom blijven we ons, samen met partners zoals G4 en VNG, inzetten om het Rijk te laten zorgen voor de benodigde randvoorwaarden voor een betaalbaar warmtealternatief.

Netcongestie: het stroomnet in Utrecht zit vol

De problemen met het elektriciteitsnet zijn in 2025 niet afgenomen. Het stroomnet in Utrecht zit nog steeds vol. Bij de voorjaarsnota 2025 zijn incidentele middelen vrijgemaakt om op korte termijn maatregelen mogelijk te maken om de impact van netcongestie te verminderen en de ontwikkeling van de stad mogelijk te blijven maken. De aanvraag bij Stedin voor congestieverzachters voor de ontwikkelingen in het Beurskwartier en Papendorp is in 2025 ingediend. Met een congestieverzachter is het mogelijk om de piekbelasting op te vangen door de inzet van (gas)generatoren. Bij maatschappelijk vastgoed zijn accu’s geplaatst om piekbelasting op te vangen. Bedrijven worden ondersteund met een energiescan, zodat zij hun energiegebruik beter en efficiënter kunnen inrichten.

Ook stimuleren we, met hulp van gemeentelijke adviseurs, dat in 2026 mogelijk met een aantal bedrijven samen een energiehub vormen om zo de druk op het energienetwerk te verminderen (Hoofdstuk 2 verduurzamen bedrijven en maatschappelijke organisaties). We merken dat met name kleinere bedrijven zich niet altijd bewust zijn van de mogelijke gevolgen van netcongestie.

In 2025 hebben we twee locaties beschikbaar gesteld voor het plaatsen van in totaal 40 MW van (nood)stroomgeneratoren. Zo kan Stedin een groot deel van het totaal benodigde vermogen van 60MW vóór de winter 2026 realiseren. Naast het toekomstige circulaire bedrijvenpark Strijkviertel waar 30MW geplaatst kunnen worden, is er een tweede geschikte locatie gevonden aan de Isotopenweg op Lage Weide voor 10MW aan (nood)stroomgeneratoren. Deze locatie heeft nu de bestemming bedrijventerrein, maar is in de Omgevingsvisie Lage Weide aangewezen als toekomstige Hoofdgroenstructuur. Omdat het gaat om een tijdelijke installatie, en de urgentie van netcongestie heel hoog is, stelt de gemeente de grond beschikbaar aan Stedin.

Isolatiemaatregelen gebouwde omgeving

In 2025 blijkt een groeiende groep bewoners de weg te vinden naar subsidies voor isolatie. Dat is terug te zien in de cijfers over landelijke subsidie ISDE (Investeringssubsidie Duurzame Energie) (grafiek 3.2.3), maar ook de lokale subsidies (grafiek 3.2.2). Ook corporaties zijn bezig met een inhaalslag met verduurzaming van hun slechtst geïsoleerde bezit (energielabels E, F en G) (grafiek 3.2.9). We zien ook een toenemende belangstelling van bedrijven om verduurzamingsmaatregelen te nemen (grafieken 3.3.6 en 3.3.7)

Energiearmoede

Met de door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor armoede hebben we ook in 2025 de doelgroep weten te vinden. Dat deden we met name via huis-aan-huis energiebox (grafiek 3.2.7). En een grote groep bewoners maakte gebruik van de verlengde witgoedregeling (grafiek 3.2.8). Aandacht voor energiearmoede blijft nodig. Hoewel de gasprijzen stabieler lijken dan een aantal jaren terug, moeten we altijd voorbereid zijn op onverwachte ontwikkelingen in de wereld, zoals nu in het Midden-Oosten.

Nog afgezien van de geopolitieke ontwikkelingen is de verwachting dat de gasprijzen niet meer terugzakken naar het niveau van voor 2022. En we voorzien de komende jaren wel een stijging, onder meer door de heffing op CO_2-uitstoot die vanaf 2027 moet worden betaald en door de verplichte bijmenging van groen gas, dat over het algemeen duurder is dan aardgas. Het kabinet heeft plannen aangekondigd om huishoudens met een laag inkomen extra te gaan ondersteunen bij de energierekening. We zetten ons in om tot een goede invulling van deze ondersteuning voor onze bewoners te komen.

2. Het projectenportfolio van de energietransitie

Energiebesparing door het isoleren van woningen

Ook in 2025 zien we dat bewoners de gemeente steeds beter weten te vinden. Dit blijkt onder andere uit het aantal bezoekers van het energieloket. Ook vragen steeds meer bewoners isolatiesubsidie aan. Dit gaat zowel om de landelijke Investeringsubsidie Duurzame Energie die bewoners kunnen aanvragen als om de gemeentelijke isolatiesubsidie. Dit laat zien dat veel bewoners daadwerkelijk stappen zetten om hun woning te isoleren. Zij maken hierbij gebruik van de informatie, het advies en de begeleiding die hiervoor beschikbaar is. Uit onze jaarlijkse monitoringscijfers blijkt dat niet alle instrumenten even goed worden benut. Daarom blijven we daarop sturen en onderzoeken hoe we deze kunnen blijven verbeteren.

De gestegen aantallen zijn met name afkomstig uit de VvE-aanpak die in 2025 van start is gegaan. Grote VvE's krijgen begeleiding bij het isoleren en verduurzamen van hun panden. Er zijn verschillende subsidieregelingen die hen daarbij financieel ondersteunen. De eerste VvE's zijn inmiddels begeleid en de eerste subsidie voor een grote VvE is uitgekeerd. Er hebben zich ook al veel VvE's aangemeld voor deelname.

Eerste vve in Overvecht gaat ambitieus isoleren! In Overvecht is de vve aan de Santiagodreef en Valparaisodreef het eerste project dat tot uitvoering overgaat. Dit complex uit circa 1970 (toen isolatiestandaarden nog matig waren) was hard toe aan een opknapbeurt. De vve bestaat uit 39 sociale huurwoningen van woningcorporatie Portaal en 21 particuliere koopwoningen. Afgelopen juli werd besloten tot toepassing van een "Zeer Energie Zuinig"-pakket: waarbij het gebouw wordt geïsoleerd alsof het een nieuwbouwwoning is. "We zijn heel blij dat het nu echt gaat gebeuren, dat we onze woningen echt goed kunnen gaan isoleren en het achterstallig onderhoud kunnen verhelpen. We zijn vanuit het bestuur al heel lang bezig om dit samen met Portaal mogelijk te maken. Sinds we ook een interne verduurzamingscommissie hebben gevormd met andere particuliere eigenaars, is het werk leuker en gezelliger geworden. Zo'n commissie vind ik echt een aanrader!", de voorzitter van de vve Julia Williams. Hier lees je het hele verhaal

Leerervaringen

- De kracht van herhaling: via verschillende communicatiekanalen wijzen we bewoners al enkele jaren op onze instrumenten en de voordelen van het isoleren van de woning. We

merken dat bewoners meerdere contactmomenten (zoals een brief of een bijeenkomst, etc.) nodig hebben om over te gaan tot een isolatiemaatregel. Een voorbeeld is de wijk Noordwest. Samen met het wijknetwerk hebben we daar op verschillende manieren aandacht gevraagd voor energie besparen en verduurzamen, zoals via brieven, straatgesprekken, informatiebijeenkomsten, sociale media en aanbelacties. Dat werpt nu zijn vruchten af.

- Veel bewoners vragen om maatwerk: in ons contact met bewoners komt regelmatig naar voren dat bewoners niet zomaar binnen een standaardaanpak voor een hele buurt passen. Waar mogelijk proberen we maatwerk te leveren. Dit betekent wel dat bijvoorbeeld onze subsidieregelingen regelmatig herzien moeten worden om het maatwerk mogelijk te maken. Dit is een juridische vereiste.
- Uitdaging voor eigenaar-bewoners in VvE's: Eigenaar-bewoners van VvE's geven aan dat het uitdagend is om samen met buren overeenstemming te bereiken over een pakket aan isolatiemaatregelen. De gemeentelijke subsidies helpen om meer eigenaar-bewoners binnen VvE's te interesseren voor verduurzaming. Eigenaar-bewoners van grote VvE's ervaren verduurzaming vaak als complex, omdat het gaat om omvangrijke gebouwen met technisch uitdagende isolatiemaatregelen. In zowel kleine als grote VvE's geven eigenaren die eerder niet in actie kwamen aan dit nu wél te doen, omdat zij vertrouwen hebben in de ondersteuning van het gemeentelijke VvE-loket.
- Pas je communicatie aan op de doelgroep: in een buurt waar de doorstroom relatief hoog was, bleek de woningwaarde na verduurzaming het belangrijkste argument voor bewoners om actie te ondernemen. Daar hadden we onze communicatie vanaf het begin op kunnen richten.

Toelichting op de voortgang

De projecten lopen volgens verwachting en planning. We maken in deze rapportage onderscheid tussen drie doelgroepen:

- **Grondgebonden/eengezinswoningen**

In het algemeen zien we dat veel bewoners van eengezinswoningen in Utrecht stappen willen zetten in het isoleren van hun woning. Dit blijkt onder andere uit het aantal bezoekers van ons vernieuwde energieloket, waar bewoners informatie vinden over verschillende vormen van verduurzaming, waaronder isolatie. Daarnaast zien we dat bewoners daadwerkelijk isolatiemaatregelen uitvoeren. Dit is terug te zien in het aantal subsidieaanvragen voor zowel de gemeentelijke isolatiesubsidie als de landelijke ISDE-subsidie. Zie grafiek 3.2.3

Bij een aantal instrumenten zien we echter een terugval in het aantal aanvragen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de collectieve inkoopacties (figuur 3.2.4. Ook zijn er minder energieadviezen gegeven. We onderzoeken per instrument wat dit betekent en voeren eventueel wijzigingen door die nodig zijn. In oktober 2025 is een nieuw energieloket geopend waar bewoners de benodigde informatie kunnen vinden om te starten.

- **VvE's**

De instrumenten voor VvE's zijn uitgebreid en geïntensiveerd in 2025. Binnen de VvE-aanpak maken we onderscheid tussen kleine VvE's en grote VvE's, omdat deze zowel bouwkundig als qua organisatievorm verschillend zijn. De aanpak voor grote VvE's is op stoom en er komen steeds meer aanvragen binnen om hen de komende tijd te begeleiden met het verduurzamen. Ook de aanpak voor kleine VvE's begint te lopen en zien we kansen om met intensivering de aantallen te verhogen.

- **Huur/energiearmoede**

Met de door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor armoede hebben we ook in 2025 de doelgroep goed weten te vinden. Dat deden we met name via de huis-aan-huis Energiebox. En een grote groep bewoners maakte gebruik van de verlengde witgoedregeling.

Woningen - besparen	Stand van zaken
Programma besparen (alle doelgroepen)	
Aanpak particuliere verhuurders (ism BMO) (huur)	
Energieavonden (grondgebonden/eengezinswoningen)	
Energieke buurten (voorheen Proactieve aanpak) (grondgebonden/eengezinswoningen)	
Energieambassadeurs (grondgebonden/eengezinswoningen)	
Intensivering aanpak VvE o.a VvE loket – Energiearmoede (VvEVvE's/energiearmoede)	
Collectieve inkoop: acties (grondgebonden koopwoningen)	
Samen isoleren (grondgebonden/eengezinswoningen)	
Communicatie Campagne verduurzaming en gedrag (alle doelgroepen)	
Aanpak witgoed – Energiearmoede (huur/energiearmoede)	

Legenda	Stand van zaken
Verloopt conform prognose	
Enkele risico's	
Risico's doen zich voor of dreigen zich voor te doen	

Verduurzamen Bedrijven en maatschappelijke organisaties

In 2025 hebben wij ons aanbod aan de (maatschappelijke) ondernemers in de stad verder uitgebreid en toegankelijker gemaakt. We hebben een klantreis ingericht met informatie – advies - financiële hulp in de vorm van subsidie – Energiefonds voor leningen voor de investering. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in het toegang krijgen tot de netwerken van (maatschappelijk) ondernemers. In 2025 zijn 90 gratis energiescans uitgevoerd bij MKB-ondernemers en 33 bij maatschappelijke organisaties. De maatregelen die naar aanleiding van de energiescans in 2024 en 2025 zijn genomen, zorgen inmiddels voor een jaarlijkse CO_2-besparing van minimaal 69 ton.

Sinds begin oktober 2024 is een MKB-subsidieregeling opengesteld met gemeentelijke middelen. In 2025 zijn er 30 subsidie aanvragen gedaan voor € 52.177,-. Deze regeling stopt in 2026 maar we onderzoeken of we de regeling kunnen verlengen voor 2026. De ondernemers hebben dan de tijd om naar aanleiding van de adviezen uit de energiescans ook de geadviseerde verduurzamingsmaatregelen toe te passen met de hulp van de subsidieregeling. De combinatie van advies via de energiescan en een subsidie op de uitvoering van maatregelen wordt zeer goed ontvangen door ondernemers. We hebben een brede communicatiecampagne ingezet en attenderen ondernemers actief op de subsidieregeling via de netwerken die we hebben opgebouwd.

Ook voor maatschappelijke organisaties hebben we in 2025 gratis energiescans aan ons stimuleringsaanbod toegevoegd. Daarnaast hebben maatschappelijke organisaties dit jaar gebruik gemaakt van onze subsidieregeling voor isolatie. In totaal is er voor € 32.605 - aan subsidie aangevraagd. In 2025 zijn we gestart met de verkenning en uitwerking van een nieuwe

subsidieregeling voor maatschappelijke ondernemers. Deze regeling richt zich breder op verduurzamingsmaatregelen dan de huidige isolatiesubsidie. Tevens wordt de doelgroep die aanspraak kan maken op de subsidie verruimd, waardoor ook monumentaal vastgoed in aanmerking komt. De komst van deze nieuwe subsidieregeling is gecommuniceerd met de maatschappelijke ondernemers. De nieuwe subsidie gaat in n 2026 in. Verder zijn we, naast de brancheaanpak voor zorginstellingen en sportverenigingen, gestart met de kenniscommunity voor verduurzaming van scholen. Zeven schoolbesturen, met samen 131 schoolpanden in gemeente Utrecht, nemen hier aan deel.

Bedrijven nemen het initiatief om energie te besparen en te verduurzamen.

Een warme club: voetbalvereniging Eminent Boys

Bestuurslid Marco Engelsman vertelt enthousiast over voetbalvereniging Eminent Boys: een warme club waar iedereen zich thuis mag voelen. Sinds zijn toetreden tot het bestuur zet Marco zich in voor het verduurzamen van de club. De aanpak begon met een gratis energiescan. Hierna pakte de club concrete energiebesparende maatregelen aan, zoals het plaatsen van HR++ glas, het isoleren van het plafond en het vervangen van oude verlichting door LED. Hierdoor is de kantine nu snel warm en een stuk comfortabeler voor leden en bezoekers. Zie hier het hele filmpje

Restaurant Nul3Nul verduurzaamt met hulp van subsidies

Wat begon als shoarmazaak, verbouwde Mohamed El Haddad Assoufi samen met zijn ouders tot restaurant Nul3Nul in Zuilen. Nu verduurzamen ze het pand. "We knapten op en pakken nu ook het energieverbruik aan," zegt hij. Met hulp van het Energieloket voor ondernemers gingen ze aan de slag. Lees hier het hele verhaal

Leerervaringen

- Energieloket en subsidies: In 2024 was de energieloket subsidie, voor uitgebreid advies, onderbenut. In 2025 hebben we nauwer samengewerkt in onze netwerken van ondernemers in de wijk en op bedrijventerreinen. We zijn actiever de subsidie gaan promoten. Dit heeft geresulteerd in 2 grote collectieve subsidie aanvragen en 2 individuele aanvragen. Hiermee is het volledige budget van de subsidie op gegaan in 2025.
- We hebben geleerd dat het onder de aandacht brengen van onze subsidieregelingen en de diensten van het energieloket via ondernemersnetwerken leiden tot meer gerichte energievragen van ondernemers en meer subsidieaanvragen. Met een persoonlijke benadering, door actief contact te zoeken, relaties op te bouwen en aan te sluiten bij bestaande ondernemersnetwerken, zoals bijeenkomsten van ondernemersverenigingen, parkmanagementorganisaties en brancheverenigingen, krijgen ondernemers een gezicht bij het energieloket. Dat verlaagt de drempel om contact op te nemen en draagt bij aan vertrouwen in de gemeente als onafhankelijke verduurzamingspartner. Ook zien we dat als de organisatiegraad op bedrijventerreinen toeneemt, meer bedrijven bereikt worden en aan de slag gaan met verduurzaming. In een aantal netwerken zijn we inmiddels goed vertegenwoordigd, maar in andere nog niet. In 2026 willen ook deze netwerken bereiken en verder de organisatiegraad op bedrijventerreinen ondersteunen waar dit nodig is.
- We hebben ons in 2025 verder gericht op het verbeteren van de klantreis van (maatschappelijk) ondernemers en het aanbod wat we hebben richting de doelgroep. Investeren in netwerken van ondernemers, verbeteren van organisatiegraad heeft de bekendheid van het energieloket vergroot. Door verbeteren van deze relatie neemt de kwaliteit van de inhoudelijke verduurzamingsadviezen toe. In 2026 zetten we deze lijn door, ondersteund door gerichte communicatie richting de doelgroep.
- In het kader van zon op dak en netoplossingen hebben we onderzoek gedaan naar slimme netoplossingen voor ondernemers in de vorm van vijf pilots. Tijdens de uitvoering van deze onderzoeken liepen we tegen verschillende uitdagingen aan, zoals de technische en organisatorische complexiteit en de financiële haalbaarheid. Deze pilots zijn inmiddels afgerond en hebben waardevolle informatie gegeven over de drempels waar ondernemers

tegenaan lopen in relatie tot netcongestie en zon op dak. Deze ervaringen nemen we mee in de herijking van het uitvoeringsprogramma Energie besparen gebouwde omgeving inclusief zon op dak in 2026.
- In 2025 hebben we de eerste maatwerkafspraken laten maken tussen Omgevingsdienst Utrecht en Universiteit Utrecht. Met deze maatwerkafspraken zullen zij in een periode van 4 jaar 136 panden verduurzamen. Hieronder vallen ook panden die niet vallen onder de energiebesparingsplicht. Daardoor wordt er een hogere energiebesparing bereikt dan met de wettelijke energiebesparingsplicht. Deze aanpak wordt gemonitord. Bij tevreden resultaten onderzoeken we samen met Omgevingsdienst Utrecht of dergelijke afspraken kunnen maken met andere (maatschappelijke) organisaties in Utrecht met een grote vastgoedportefeuille.

Toelichting op de voortgang

- Na vaststelling van het uitvoeringsprogramma verduurzaming bedrijventerreinen in maart 2024 zijn we in 2025 verder gegaan met de uitvoering van het programma door ontwikkeling van de initiatieven op de bedrijventerreinen. Dit doen we samen met het (georganiseerde) bedrijfsleven, de Provincie, ROM Regio en plaatselijke stakeholders, zoals parkmanagementorganisaties. Naast de samenwerking in de Green Deal Lage Weide werken we op andere bedrijventerreinen aan de organisatiegraad op energiegebied om vervolgens gerichte stimuleringsinstrumenten te kunnen implementeren. Vanuit de SpUk regeling zijn in 2025 twee aanjagers vanuit de provincie gestart op de bedrijventerreinen in Utrecht. Daarnaast is in samenwerking met parkmanagementorganisaties, het programma Verduurzamen Bedrijventerreinen (PVB), Provincie en gemeente voor de bedrijventerreinen Lage Weide, Nieuw Overvecht, Werkspoorkwartier en kantorenpark Rijnsweerd een project opgestart voor gratis energiescans op de bedrijventerreinen. In totaal worden er in 2026 125 gratis energiescans beschikbaar gesteld aan ondernemers in deze gebieden. We ondersteunen deze energiescans financieel door middel van de energieloket subsidie. Deze ondernemers kunnen voor uitvoer van geadviseerde maatregelen gebruik maken van de MKB subsidieregeling. Ook zijn in 2025 op Lage Weide en Nieuw Overvecht twee subsidieprojecten Werklandschappen van de toekomst gestart waar vergroening, klimaat adaptatie en verduurzaming centraal staat.
- In het kader van netcongestie oplossingen is in september 2024 de energie-hub (e-hub) op bedrijventerrein Lage Weide officieel van start gegaan. In 2025 zijn we op andere bedrijventerreinen collectieve netcongestie oplossingen samen met relevante stakeholders gaan onderzoeken. Dit heeft geleid tot een aantal bedrijven op de Wetering die samenwerken om een collectieve laadoplossing te realiseren. Ook op andere bedrijventerreinen verkennen we de mogelijkheid van samenwerking tussen bedrijven. We zien wel dat de het realiseren van een e-hub, zoals op Lage Weide, complex is en dat de voorwaarden voor bedrijven om in te stappen nog niet aantrekkelijk genoeg zijn. Hierdoor gaat de ontwikkeling langzamer dan verwacht.
- Op het USP is in 2025 akkoord gegeven voor de aanleg van een collectief warmtenet (WKO) door de Universiteit Utrecht. Dit warmtenet wordt gefaseerd aangesloten op meerdere gebouwen en partijen op het USP. De gemeente heeft de realisatie ondersteund met een eenmalige subsidie.
- Bedrijventerrein Lage Weide heeft in 2025 een subsidiebeschikking gekregen van RVO voor een MOOI aanvraag. In dit project gaan bedrijven op Lage Weide, samen met onderwijs- en onderzoeksinstellingen, gemeente en provincie werken aan innovatieve collectieve netcongestie oplossingen. Collectieve energieplannen worden ontworpen en getest, waarbij flexibiliteit, opslag en systeemverandering slim worden ingezet.

- Uitvoering programma zon op dak en netoplossingen: Ondanks netcongestie is het aantal zonnepanelen op daken in de gemeente Utrecht gegroeid, vooral op de kleine daken. Op de grotere (bedrijfs)daken is de impact van netcongestie groter en vlakt de groei af. In 2026 herijken we het uitvoeringsprogramma Energie besparen gebouwde omgeving. In deze actualisatie integreren we ook het programma Zon op dak en netoplossingen. Daarmee brengen we alle energiemaatregelen voor de verduurzaming van gebouwen samen in één uitvoeringsprogramma, wat zorgt voor meer samenhang in onze duurzaamheidsaanpak. In deze herijking nemen we alle recente ontwikkelingen mee om tot goede stimuleringsmaatregelen te komen voor zon op grote bedrijfsdaken.

Verduurzamen Bedrijven en maatschappelijk vastgoed	**Voortgang**
Programma Besparen, onderdeel bedrijven en maatschappelijk vastgoed	
Uitvoeringsprogramma verduurzaming alle bedrijventerreinen	
Programma zon op dak (grote daken/ bedrijven)	
Ontwikkeling E-hubs op bedrijventerreinen	
Energieloket vraaggericht (informatie, advies, subsidies en financiering) - digitaal loket - Campagnes - Advies via loket, gratis energiescans en subsidie voor aanvullend advies - Subsidie op maatregelen - Financiering via Energiefonds (uitzetten 1 miljoen leningen)	
Energieloket aanbodgericht (aanpak per doelgroep) - MKB in woonwijken - Aanpak maatschappelijk vastgoed per doelgroep (o.a. zorgdeal en kenniscommunity scholen)	
USP (WKO Cambridgelaan)	

Duurzame opwek

Utrecht is onderdeel van de regio RES U16. Samen met onze buurgemeenten willen we in 2030 circa 1,8 terawattuur (TWh) schone elektriciteit opwekken. Utrecht streeft naar een bijdrage van 523 GWh. Hiervan is in 2025 ca 75 GWh gerealiseerd door grootschalige zon op dak, 0,5 GWh door zonnepark Meijewetering en 3,8 GWh voor zonnepark Brailledreef.

Leerervaringen

- Het wordt steeds moeilijker voor marktpartijen om zonnevelden te ontwikkelen, zeker als de projecten klein en/of ingewikkeld zijn. Schommelende materiaalprijzen en energietarieven en onzekerheid over subsidies zorgen voor een slecht investeringsklimaat voor marktpartijen. In 2025 hebben we zelf het zonne-eiland op de Nedereindse Plas ontwikkeld tot en met de vergunningverlening en subsidieaanvraag. Door zelf de rol van initiatiefnemer op te pakken hebben we de ontwikkeling van dit zonnepark een fase verder gebracht, inzicht verkregen in de business case en goede ruimtelijke regie kunnen voeren door het zonnepark in goede afstemming met de ontwikkeling van het Nedereindse Park te ontwerpen.

- Voor geothermie geldt dat we in 2025 hebben moeten besluiten om de zoektocht naar geothermieprojecten binnen onze gemeentegrens te staken. Uit geologisch onderzoek blijkt dat binnen onze gemeentegrenzen er geen mogelijkheden zijn om geothermie te ontwikkelen, We zijn teleurgesteld over deze tegenvaller, maar kijken terug op een periode waarin het gelukt is om op constructieve wijze met elkaar samen te werken. We stonden op het punt om een publiek-privaat-maatschappelijke samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Deze samenwerkingsvorm kunnen we nu helaas niet verder ten uitvoer brengen, maar dit neemt niet weg dat we trots zijn op het resultaat van de inspanningen die eenieder hiervoor heeft geleverd. De ervaringen die we hebben opgedaan kunnen we goed inzetten voor andere projecten in de energietransitie.

Toelichting op de voortgang

In 2025 is de omgevingsvergunning voor drijvend zonnepark Nedereindse Plas (5 GWh) vanuit onze zelf ontwikkelende rol aangevraagd en is deze verleend. Daarnaast hebben we bij het hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit aangevraagd en deze is ook verleend. Ook hebben we voor het drijvend zonnepark de SDE++ subsidie aangevraagd en zijn we gestart met een consultatie onder marktpartijen om de interesse van de markt te pijlen en de vervolgstappen voor het drijvend zonnepark te onderzoeken. Voor zonnepark Geluidswallen A12 is in overleg met de gemeente Woerden gestart met de voorbereiding van de vergunningaanvraag en het uitvoeren van de benodigde onderzoeken.

De initiatiefnemers van het project Zon op Haarrijnseplas hebben we begeleid in het proces van de beroepsprocedure tegen de omgevingsvergunning. Voor zon in Ockhuizen hebben we stappen gezet om te komen tot een samenwerkingsovereenkomst als stevig fundament voor de gebiedsontwikkeling. Dit proces vervolgen we in 2026. Nadat de samenwerkingsovereenkomst is getekend geven we in 2026 samen met de initiatiefnemers van het zonnepark verder vorm aan de aanpak en investering van de benodigde netaansluiting.

Voor de percelen langs de A12, als onderdeel van het OER traject (Opwek Energie op Rijksvastgoedgronden), is in afstemming met Rijkswaterstaat en andere betrokken gemeenten een

haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor zonne-energie. Begin 2026 worden alle betrokken raden geïnformeerd over de uitkomsten van deze onderzoeken en de vervolgstappen voor het OER A12 project. In 2025 heeft de provincie Lage Weide aangewezen als kansrijk gebied voor windenergie. Er is een technische en ruimtelijke verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor windenergie, waarbij de verschillende gemeentelijke opgaven in beeld gebracht en afgestemd met de nieuwe Omgevingsvisie voor Lage Weide. Ook is verkend op welke wijze een concreet initiatief voor een windplan kan worden gestart, samen met grondeigenaren en energiecoöperaties. In december 2025 heeft het college besloten om het UPG-proces te starten. Sindsdien zijn we begonnen met de voorbereiding van de volgende fase; het milieueffectonderzoek, als onderdeel van de definitiefase van het UPG.

Voor Windpark Rijnenburg heeft de initiatiefnemer de aanvraag gedaan voor de omgevingsvergunning op het aspect verkeersveiligheid voor de oostelijke windturbine. Dit is gedaan in afstemming met gemeente en Rijkswaterstaat, op basis van het uitgevoerde onderzoek naar verkeersveiligheid en het advies van Rijkswaterstaat. De aanvraag is in behandeling genomen en een ontwerp-herstelbesluit is in december gepubliceerd. Verder is het project nog in afwachting van behandeling door de Raad van State van de beroepsschriften op het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan.

Samen met de Universiteit Utrecht, de provincie en het rijk zijn we bezig met een verdiepend onderzoek naar de mogelijkheid voor een windturbine op het USP. Daarbij kijken we naar de relatie met het UNESCO Werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinies en naar een verwachte wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit onderzoek is vertraagd, resultaten worden verwacht in de eerste helft van 2026.

In 2025 is duidelijk geworden dat niet zeker is dat de investeringen in solar carports terugverdiend kunnen worden. In het kader van de hervormingsbezuinigingen wordt daarom geen inzet meer gepleegd voor solar carports.

Duurzame opwek	Stand van zaken
OER- traject:Energie opwek langs A12	
Bestemmingsplan windmolens Rijnenburg en Reijerscop. Raadsbesluit	
Gebiedsontwikkeling Utrecht Science Park	
Lobby wind/sport en recreatie in UNESCO gebied	
Zonneveld Nedereindse Plas	
Zonneveld Geluidswal A12	
Zonneveld Haarrijnseplas	
Gebiedsontwikkeling Ockhuizen	
Windenergie als onderdeel van Energiesysteem Lage Weide	

Energie-infrastructuur

Warmtetransitie

In 2025 is de Beleidsnota Warmte door de raad unaniem aangenomen. Hiermee zijn de kaders vastgesteld voor de warmtetransitie en een belangrijk eerste deel van het wettelijk verplichte warmteprogramma gerealiseerd. De verdere uitwerking gebeurt in het door het college vast te stellen uitvoeringsprogramma (warmteprogramma).

Als onderdeel van de beleidsnota warmte is in 2025 is ook de planMER uitgevoerd en een bronnenstrategie vastgesteld. De potentie van de bronnen is al eerder in kaart gebracht met een focus op bestaande bouw en mogelijkheden voor collectieve warmte. Nieuwbouw moet aardgasvrij worden opgeleverd en ook in de nieuwbouw wordt vaak gekeken naar collectieve (lage temperatuur) warmtevoorziening. In de bronnenstrategie kijken we dan ook naar alle bronnen die nodig zijn om de hele stad zonder aardgas te verwarmen.

De bronnen en overige infrastructuur vragen veel ruimte in de stad waar die nog niet vanzelfsprekend wordt meegenomen. Daarom is gestart met een project om de ruimte en de kosten voor de warmtetransitie beter in kaart te brengen.

Elektriciteitsinfrastructuur en netcongestie

In 2025 is wederom veel aandacht geweest voor Elektriciteitsinfrastructuur en netcongestie. De aanpak om zowel blijvend netbewuster met de beschikbare capaciteit om te gaan als de aanpak om met de acute tekorten op het stroomnet om te gaan, is in 2023 vastgesteld wordt sindsdien uitgevoerd. In samenwerking met Stedin is gekeken onder welke voorwaarden (gas)generatoren kunnen dienen als congestieverzachters bij gebiedsontwikkelingen. Daarbij is gewerkt aan het opstellen van kaders en richtlijnen onder welke voorwaarden generatoren vergund en geplaatst kunnen worden. Samen met de regio, TenneT en Stedin is verder gewerkt aan de locatiekeuze voor de benodigde hoofdinfrastructuur en hoogspanningsstation. Binnen de gemeente zijn twee locaties gevonden voor (nood)stroomgeneratoren, waardoor Stedin een groot deel van het benodigde noodstroomvermogen op tijd kan realiseren. Ook is met Stedin gewerkt aan de aanpak voor de plaatsing van de circa 800 trafohuisjes die in de stad moeten worden gerealiseerd. Ten slotte hebben we recent een groencompensatieplan opgesteld om groen te compenseren dat verdwijnt door de plaatsing van trafohuisjes en is er subsidie verkregen om de komende jaren te werken aan de innovatieve inpassing van transformatorhuisjes in gebieden met erfgoed.

Leerervaringen

- Voor zowel de warmtetransitie als de elektriciteitsinfrastructuur blijven externe ontwikkelingen zeer bepalend voor de snelheid die we kunnen maken in het verduurzamen en aanpassen van de energie-infrastructuur. Het is belangrijk om steeds mee te bewegen met de nieuwe werkelijkheid.
- We werken ook met de warmtetransitie aan het toekomstbestendige energiesysteem. Met de problematiek rondom netcongestie is steeds meer duidelijk geworden dat warmte, elektriciteit en gas sterk met elkaar samenhangen en keuzes in het ene netwerk grote gevolgen hebben voor het andere.
- Voor Utrecht is het belangrijk om het eindbeeld van de verduurzaming van de energietransitie scherp te houden en stappen te zetten die daarnaartoe bewegen. Onzekerheid over huidige wetgeving of toenemende netcongestie zijn daarmee soms vertragend maar veranderen onze ambities niet. Met de beleidsnota warmte hebben de focus voor de komende jaren verlegd van het bestaande warmtenet naar nieuwe mogelijkheden in buurten met actieve buurtinitiatieven.
- Met Eneco zijn goede afspraken over de verduurzaming van het net. Zij werken samen met de provincie, Stedin, en TenneT mee aan het toekomstbeeld voor bronnen op Lage Weide en de elektriciteitscentrale.

- **Toelichting op de voortgang**

Op 20 november 2025 heeft de raad de beleidsnota warmte unaniem vastgesteld. Daarmee is het officiële startsein gegeven voor het opstellen van het warmteprogramma, de uitwerking van de beleidsnota warmte. De planning is om het warmteprogramma Q4 2026 ter inzage aan te bieden en door het college te laten vaststellen waarna het in het digitaal stelsel omgevingswet zal worden opgenomen.

De bronnenstrategie is met de beleidsnota Warmte aan de raad aangeboden en vastgesteld. Hierin is uitgewerkt welke bronnen we nodig hebben voor het vervullen van de voorgenomen warmteoplossingen per buurt en in grote lijnen wat dit betekent voor de ruimtevraag en de elektriciteitsbelasting door de bronnen.

In de beleidsnota warmte zijn de kaders voor een kavelstrategie opgenomen. In het warmteprogramma wordt binnen deze kaders een kavelstrategie uitgewerkt. De Wcw gaat 1 januari 2027 in werking, vanaf dan kan de gemeente kavels vaststellen. Voor een aantal gebieden is nog niet duidelijk hoe een kavel in de praktijk het beste vormgegeven kan worden. Voor een gedeelte volgt dit namelijk uit een proces met de buurt. De positie van Eneco vormt daarnaast een belangrijk element in de kavelstrategie voor de bestaande netten. In 2025 is in beeld gebracht hoeveel woningen er langs en binnen het Eneco-warmtenet liggen waarvoor aansluiting op het warmtenet de voorkeursoplossing is. Dit gaat om circa 15.000 tot 20.000 woningen. Zolang er onduidelijkheid blijft over aan wie het warmtenet wordt overgedragen, krijgen deze huishoudens geen aanbod. Als dit snel wel duidelijk is dan kunnen we mogelijk een groter kavel aanwijzen om de aardgasvrije aanpak in dit gebied te vervolgen.

De Wet collectieve Warmte (WcW) werd op 9 december 2025 aangenomen door de 1e Kamer. Daarin wordt onder andere gesteld dat nieuwe warmtebedrijven minimaal 51% publiek eigendom moeten zijn. Ook krijgen warmte initiatieven door bewoners een juridische status in de vorm van Warmtegemeenschappen.

Netcongestie heeft zich ook in 2025 ontwikkelt als een steeds groter landelijk probleem. In 2025 zijn kleinverbruikers niet geraakt door netcongestie, maar het is de verwachting dat dat in 2026 wel zo zal zijn. In 2025 is veel bereikt in de bewustwording van de impact van netcongestie op de stad, in de stad en het zoeken naar mogelijke oplossingsrichtingen. Een concrete samenwerking met Stedin, TenneT en de provincie is in de vorm van een Energieboard van kracht. De gemeente is bij netcongestie afhankelijk van de samenwerking met partners zoals Stedin, provincie, regiogemeenten en TenneT. Om toch beter voor te bereiden op alle mogelijke crisissituaties is een crisismanager (programmamanager) aangesteld per 1 januari 2025 en is gestart met het uitwerken van maatregelen om de ontwikkeling van de stad mogelijk te blijven maken. In 2025 werd steeds duidelijker dat er in Utrecht een tekort ontstond op het stroomnetwerk. Bedachte maatregelen om de impact te verminderen (door Tennet en Stedin) kwamen minder snel van de grond en/of leverede minder 'extra stroom' op dan gehoopt en een nieuw hoogspanningsstation werd vertraagd.

Ook bleek, door de continu veranderende omgeving, het organiseren en uitvoeren van maatregelen door de gemeente complexer dan gedacht.

Utrecht Noord

Voor zowel het TenneT- als het Stedin-station Utrecht Noord is in 2025 een nieuw zoekgebied bepaald. In dat nieuwe zoekgebied is een gecombineerd station mogelijk waardoor ruimte bespaard wordt. De respectievelijke participatietrajecten en het definitieve locatiebesluit worden in 2026 verwacht.

Lage Weide

Op Lage Weide moet Stedin haar hoogspanningsstation Lage Weide en Utrecht Merwedekanaal uitbreiden waardoor ook Tennet haar schakelstation moet vergroten. Uitbreiding kan alleen op terrein van Eneco. Bovendien speelt de vraag of de elektriciteitscentrale van Eneco, die 2035 einde levensduur is, vervangen gaat worden en welk effect dit heeft op het bestaande warmtenet.

(Nood)stroomgeneratoren

In 2025 hebben we via een omgevingsplanwijziging de komst van 30MW aan (nood)stroomgeneratoren mogelijk gemaakt en op korte termijn kan Stedin beginnen met bouwen. Aan de Isotopenweg op Lage Weide is een tweede geschikte plek gevonden voor de plaatsing van 10MW aan (nood)stroomgeneratoren. Omdat het gaat om een tijdelijke installatie, en de urgentie van netcongestie heel hoog is, stelt de gemeente de grond beschikbaar aan Stedin. Met deze twee locaties kan Stedin een groot deel van het benodigde (nood)stroomvermogen van 60MW voor de winter 2026 realiseren.

Buurtaanpak

In de beleidsnota Warmte is een voorkeursalternatief per buurt aangegeven wat als start voor verder onderzoek en gesprek wordt gebruikt in de buurt:

- In alle gebieden wordt gewerkt aan de spijtvrije investeringen in gebouwen om straks de overstap naar aardgasvrij te kunnen maken.
- In buurten waar een warmtenet ligt is een pauze tot weer tot investeringen over gegaan wordt. Wel vinden hier besparingsactiviteiten en ondersteuning van buurtinitiatieven op energieonderwerpen.
- In veel buurten waar nog geen warmtenet ligt, zijn we samen met bewoners actief gestart om het proces om hun wensen op te halen, de mogelijke begrenzing van het mogelijke kavel te verkennen en te bepalen hoe zij bij het proces betrokken willen zijn. Er is een range van succesvolle samenwerkingen mogelijk van buurtraad, samen isoleren tot het opgroeien naar een warmtegemeenschap. Leerervaringen uit Overvecht-Noord en vorige buurtaanpakken wordt hierin meegenomen. In hoofdstuk Ontwikkeling Energiesysteem gaan we in op de voortgang van de buurtaanpakken Oog in Al, Noordoost en Lunetten.
- In buurten waar bedrijven de boventoon voeren is een aanpak om met het bedrijvencollectief te verkennen hoe verschillende stappen van verduurzaming kunnen plaatsvinden. Een lage temperatuur oplossing is hier de voorkeur.
- In buurten waar all-electric de voorkeur heeft wordt eerst met Stedin de infrastructuur op orde gebracht. Pas als netcongestie het toelaat wordt actief op aardgasvrij gestuurd.

Overvecht-Noord

De door het college toegezegde evaluatie van het project Overvecht-Noord en het rekenkameronderzoek “Gas terugnemen” is op respectievelijk 23 januari aangeboden aan de raad en

29 april 2025 gepubliceerd. Op 17 juli heeft de raad de aanbevelingen overgenomen. In 2025 is het college aan de slag gegaan met het implementeren van de aanbevelingen.

Omdat de voorwaarden om Overvecht-Noord aardgasvrij te maken ontbreken en er geen perspectief is dat dat op korte termijn gaat veranderen, is eind 2025 besloten het project voor realisatie van warmteaansluitingen vooralsnog te pauzeren. Er worden in Overvecht-Noord dus de komende tijd geen stappen gezet op het gebied van volledig aardgasvrij. Er wordt wel geïnvesteerd in netwerken in de wijk voor draagvlak en bekendheid van isolatiemaatregelen en andere activiteiten die helpen bij het voorbereiden op een aardgasvrije buurt.

Leerervaringen

- De belangrijkste leerervaringen zijn opgenomen in de projectevaluatie van Berenschot over het aardgasvrij maken van Overvecht-Noord. In 2026 gaan we aan de slag om deze aanbevelingen verder te implementeren in de buurtaanpakken.
- Het afgelopen jaar zijn weer stappen gezet in de samenwerking met buurtinitiatieven en deze aanpak centraler in de beleidsnota Warmte opgenomen. Op deze manier leren we om steeds met een maatwerk-aanpak aan te sluiten op de energie- en warmteambities die een initiatief voor hun buurt heeft. Zo zijn samenwerkingen tot stand gekomen met bijvoorbeeld Warm Lunetten, Griftstroom en Oog voor Warmte (zie ook hoofdstuk Ontwikkelingen Energiesysteem). In het warmteprogramma zal de samenwerking met initiatieven verder worden uitgewerkt.
- We hebben in de Buurtaanpak (Oog in Al, Noordoost en Lunetten) een manier gevonden om met actieve bewoners(initiatieven) samen te bouwen aan de eerste stappen die nodig zijn om buurten van het gas af te krijgen. We richten ons op het opbouwen van warmtegemeenschappen die als warmtebedrijf kunnen opereren en gezamenlijke keuzes maken voor de beoogde warmtesystemen, zoals het temperatuurniveau van de warmte en de keuze van warmtebronnen. We doen dat in de wetenschap dat de betaalbaarheid van collectieve warmtesystemen nu niet goed genoeg is. Zolang dat het geval is, zetten we geen stappen met grote (financiële) risico's.
- De Buurtaanpak aardgasvrij volgt door de vaststelling van de Wet collectieve warmte een ander spoor dan dat het geval was bij Overvecht-Noord. Er zijn meer tussenstappen voordat we overgaan tot het opstellen van een wijkuitvoeringsplan met daarin een bod aan bewoners: vaststellen van warmtekavel, aanwijzen van warmtebedrijf en vaststellen van kavelplan. In het Warmteprogramma beschrijven we hoe we deze stappen, samen met bewonersinitiatieven, willen doorlopen.

Energie-infrastructuur	
Beleidsnota warmte en Warmteprogramma	
Bronnenstrategie	
Kavels en Eneco	
Aanpak uitbreiden warmtenetten Overvecht-Noord*	
Aanpak uitbreiden warmtenetten overige buurten oa Binnenstad	
Aanpak netcongestie/programma elektriciteit/uitbreiding infra/Netbewuste stad/crisis netcongestie	
Generatoren tbv stroomopwek Strijkviertel, Lage Weide en USP	

*In 2025 is besloten om het project Overvecht-Noord aardgasvrij te pauzeren en dus vooralsnog geen stappen meer te zetten richting aardgasvrij.

Ontwikkeling Energiesysteem

In 2024 hebben we vastgesteld dat het nodig is om deel te nemen in een publiek warmtebedrijf dat ook in Utrecht warmtenetten realiseert. In de raadsbrief van 28 november 2024 hebben we hiervoor drie eigendomsvarianten geschetst. Op 2 oktober 2025 heeft de raad de voorkeur uitgesproken voor HVC als publiek warmtebedrijf. Op 26 februari 2026 heeft de raad besloten om deel te nemen in HVC. Vooruitlopend op een publiek warmtebedrijf zijn we binnen de gemeentelijke organisatie ontwikkelende activiteiten gestart met als doel om de kans op slagen te vergroten van projecten die nodig zijn voor de Utrechtse energietransitie. In nieuwbouwprojecten hebben we de eerste ervaringen opgedaan over hoe om te gaan met netcongestie en netbewust bouwen. Voor Merwede is een groepscontract afgesloten met Stedin en hebben we een Europese subsidie gekregen voor de maatregelen die nodig zijn voor een netbewuster energiesysteem. Voor Beurskwartier en Papendorp/Groenewoud hebben we congestieverzachters aangevraagd bij Stedin om voorbereid te zijn op een situatie van netcongestie.

Leerervaringen

- Bij Merwede, Papendorp en Beurskwartier doen we ervaring op met nieuw governancestructuren waarbij actoren voor energielevering, energieopslag en energieafname met elkaar moeten samenwerken.

- **Toelichting op de voortgang**

- De deelneming in een publiek warmtebedrijf is voorspoedig verlopen. In 2026 kunnen we samen met HVC de ontwikkeling van diverse warmteprojecten op gaan pakken.
- Nieuwbouwwoningen die gebruik maken van seizoensopslag (i.c. bodemenergie, waaronder WKO) kwalificeren als netbewust, omdat het overschot aan zomerse warmte in de winter gebruikt kan worden om de piekvraag te verkleinen. Dat geldt voor 84% van alle in 2025 vergunde projecten.

Ontwikkeling Energiesysteem	
Publiek warmtebedrijf	
Zelf ontwikkelen	
Netbewuste nieuwbouw	
Buurtaanpak Oog in Al	
Buurtaanpak Noordoost	
Buurtaanpak Lunetten	

Samen Stad Maken

We werken volgens de beleidsnota Samen Stad Maken en zetten omgevingsmanagement in bij projecten die invloed hebben op de werk- en leefwereld van Utrechters. In 2025 zijn er 16 participatietrajecten uitgevoerd waar Utrechters werden betrokken in de energietransitie. De samenwerking met Utrechters wordt gemonitord en er worden leerervaringen opgedaan. Hierdoor kunnen we goed blijven ontwikkelen en verbeteren in de samenwerking met Utrechters. Zo is het afgelopen jaar meer aandacht besteed aan het ophalen van het ongehoorde geluid door extra in te zetten op de kracht van herhaling. Dat wil zeggen dat we een brief sturen, een informatieavond organiseren (in samenwerking met lokale partijen/buurtinitiatieven), aanbellen, met de bakfiets in de wijk staan en buurtnetwerken inzetten. Daarnaast wordt er ondersteuning geboden vanuit Samen Stad Maken door actief en reactief advies en ondersteuning te bieden. Bijvoorbeeld bij het opstellen van een samenwerkingsplan of gerichte adviezen op het bereiken van het ongehoorde geluid.

Het Klimaatpanel kwam in 2025 vijf keer bij elkaar. De bijeenkomsten worden door de deelnemers gewaardeerd met een gemiddeld met cijfer 7,8. Met de inbreng van het Klimaatpanel zijn beleid en uitvoering van beleid op de besproken thema's verbeterd op het vlak van inhoud die aansluit bij de leefwereld van inwoners en heldere communicatie. Het Klimaatpanel werkt doorlopend aan een goede vertegenwoordiging van de stad in het panel. Dat is in 2025 goed gelukt als het gaat om leeftijd, gender, opleidingsniveau en leeftijd. Zo sluit het Utrechtse jongerenpanel Young Minds structureel aan bij de bijeenkomsten van het Klimaatpanel. De inspanningen van het Klimaatpanel werden eind 2025 gewaardeerd door het toekennen van de Global Goals Gemeenteprijs van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De structurele ondersteuning van buurtinitiatieven werd in 2025 doorgezet met de startpagina Buurtidee energie op utrecht.nl, een vaste contactpersoon voor alle Utrechters die meer informatie willen over het starten van een energie-initiatief en de Community of Practice (CoP) voor

warmte-initiatieven in de gemeente Utrecht. In het Europese project E2-cuties leren we meer over mogelijke governance modellen voor warmtegemeenschappen.

Leerervaringen

- Een belangrijke leerervaring is dat een goede afspiegeling van Utrechters doorlopende aandacht vraagt, structurele inzet is daarom nodig. We merken dat de kracht van herhaling essentieel is om het ongehoorde geluid te bereiken. Daarom gaan we dit komend jaar gerichter en consistenter inzetten. Daarnaast hebben we geleerd dat het structureel toepassen van het Kompas voor Zeggenschap helpt om per fase de juiste samenwerkingsvorm te kiezen. Komend jaar zetten we erop in om vaker gebruik te maken van het Kompas voor zeggenschap bij de projectaanpak. Tot slot is er vaker en eerder teruggekoppeld over wat er is gedaan met de opgehaalde input. Hierdoor groeit het vertrouwen in de gemeente, daarom besteden we hier ook meer aandacht aan.
- De warmtetransitie is een snel veranderd speelveld waar het erg lastig is om vooraf met elkaar af te spreken wat nodig is. We hebben geleerd verwachtingen naar elkaar uit te blijven spreken en dat we in de toekomst ook e.e.a. in bijvoorbeeld intentieovereenkomsten op papier moeten gaan zetten. Maar dat het nu nog best lastig is en dat we daarom bewust leertrajecten als E2-cuties inzetten, om zo steeds duidelijker te krijgen wat gemeente en buurtinitiatieven van elkaar kunnen verwachten.
- Als er niet direct sprake is van een samenwerkingstraject met een kop en een staart dan zetten we structureel omgevingsmanagement in om Utrechters te betrekken bij projecten die direct invloed hebben op de leefomgeving, zoals samen verduurzamen met inwoners en duurzame bronnen. We zien dat een direct contactpersoon die zichtbaar is in de wijk bewonersinitiatieven helpt om de weg te vinden in de gemeente.

Toelichting op de voortgang

- We passen steeds bewuster Samen Stad Maken toe; in 2025 zijn er voor Energie 16 participatietrajecten uitgevoerd.
- De eerste fase van E2-CUTIES is afgerond. Daarin hebben we in samenwerking met de bewonersinitiatieven in deze buurten een wijkanalyse gemaakt en is de basis gelegd voor een stappenplan waarin de drie sporen van activiteiten en verantwoordelijkheden worden uitgewerkt. Deze drie sporen zijn: het bewonersinitiatief, de gemeente, en spoor 3: gezamenlijk. Het gezamenlijk uitwerken van deze sporen geeft helderheid en stimuleert vertrouwen in de samenwerking in het leertraject E2-CUTIES.
- Het Klimaatpanel heeft in 2025 de volgende thema's besproken:

Water, Energieke buurten, Warmteprogramma en Klimaatrechtvaardigheid. Deelnemers van het jongerenpanel Young Minds nemen structureel deel aan het Klimaatpanel. Ook gaan we na elke bijeenkomst ook de straat op om de uitkomsten van het Klimaatpanel breed te toetsen.

- De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) kende dit jaar in de Gemeentedelerscompetitie het Klimaatpanel Utrecht de Global Goals Gemeenteprijs toe omdat het Klimaatpanel bijdraagt aan het realiseren van verschillende Global Goals en: 'het panel verbetert de communicatie en relatie tussen gemeente en inwoners door hen te

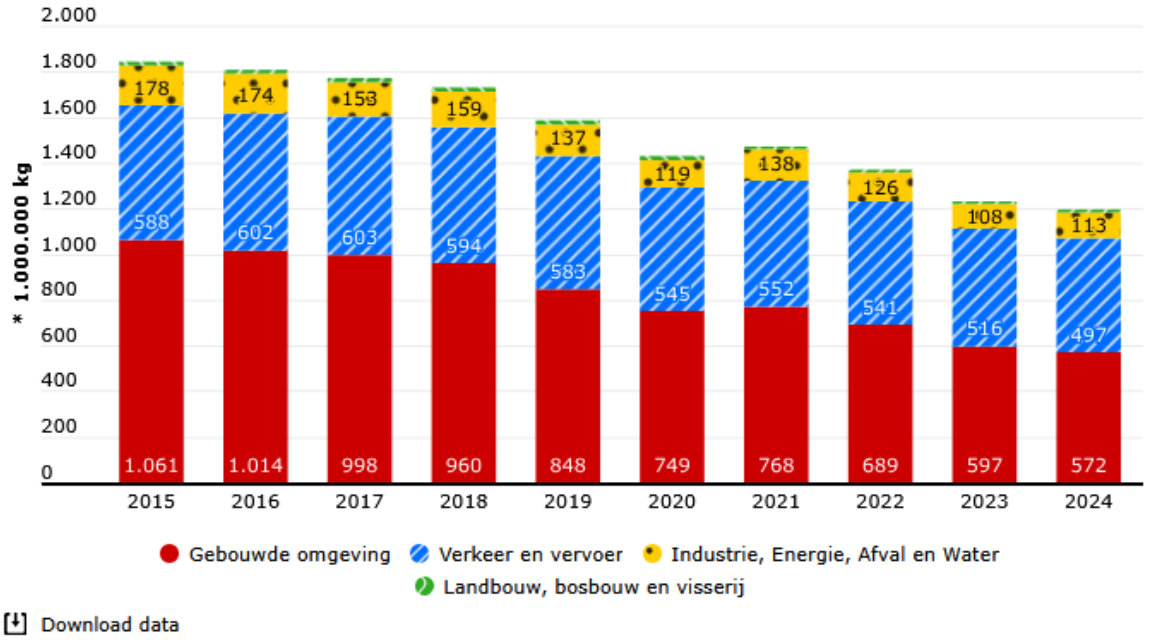
betrekken bij klimaatbeleid, geeft inzichten mee voor beleidsvorming, en stimuleert eigen actie'.

- In onze evaluatie geven deelnemers aan na de bijeenkomsten aan de slag te gaan met concrete informatie over bijvoorbeeld watergebruik en zijn zich meer bewust van de mogelijkheden om samen met buren aan de slag te gaan met energie besparen. De kennis die ze hebben opgedaan delen ze ook binnen hun sociale kring. Deelnemers geven aan dat ze na deelname beter op de hoogte zijn van wat de gemeente doet.
- Samenwerken met professionele partners in de stad doen we structureel in onder andere in het Energie Netwerk Utrecht (ENU). Met de partners in het ENU onderzoeken we langs drie lijnen wat er nodig is voor de verduurzaming van de stad; hoe we slim kunnen samenwerken, kennis kunnen delen en innoveren, en hoe we de bewustwording over de opgave in de stad kunnen vergroten. Tot slot bekijken we hoe we kunnen zorgen voor voldoende arbeids- en stageplekken. In 2025 hadden we vier bijeenkomsten met het ENU.
- In de doorlopende Community of Practice (COP) met buurtinitiatieven warmte komt aan bod wat er speelt bij de initiatieven en wat er nodig is aan kennis en andere ondersteuning om tot een goede rolinvulling te komen. Waar nodig en gevraagd worden er expertsessies georganiseerd. Zo was er in 2025 een expertsessie over de werking van de gemeenteraad.
- Ondersteunen buurtinitiatieven warmte: We ondersteunen initiatieven financieel door middel van het initiatievenfonds, door met ze in gesprek te gaan over wat we van elkaar kunnen verwachten en met bovengenoemde Community of practice. In het warmteprogramma werken we verder uit wat buurtinitiatieven van de gemeente nodig hebben om op te groeien tot warmtegemeenschap en wat de gemeente Utrecht daarin kan bieden.

Participatie	
Klimaatpanel	
Monitoring participatie	
Loket bewonersinitiatieven energie (met startpagina op utrecht.nl)	
Ondersteunen buurtinitiatieven warmte (Community of Practice buurtinitiatieven)	
Energie Netwerk Utrecht (voormalig Stadsakkoord)	
E2 Cuties	

3.1 Effect in de stad

Figuur 3.1.1 CO_2 uitstoot (footprint) 2024

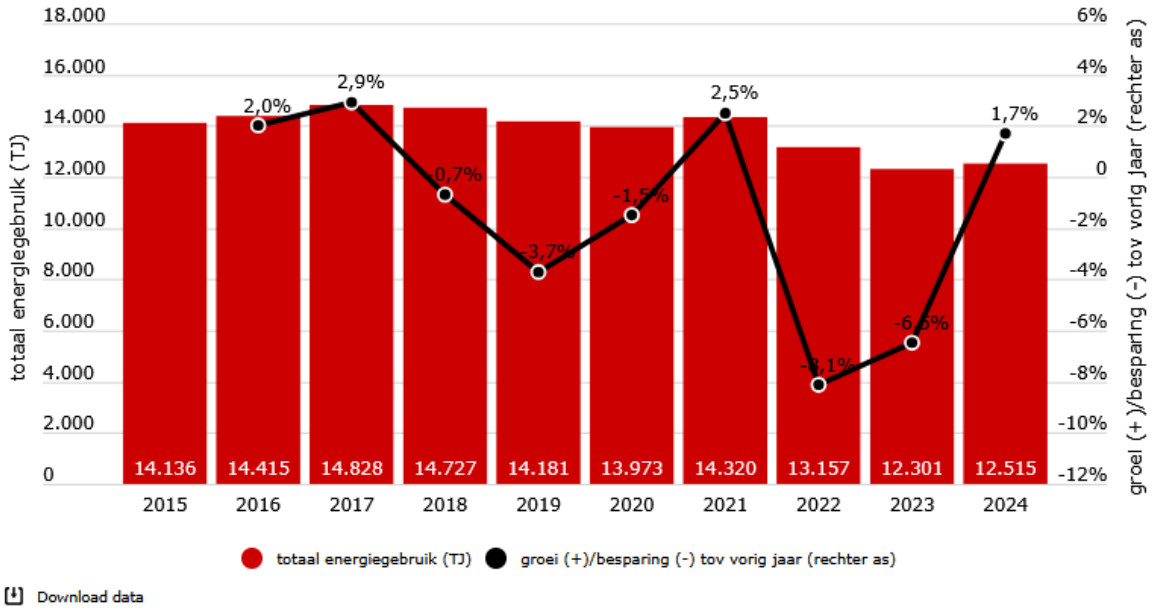

Bron: Klimaatmonitor (februari 2026)

Utrecht stoot steeds minder CO2 uit, vooral doordat landelijk de elektriciteitsmix schoner wordt. De klimaatmonitor heeft nog geen gegevens over de uitstoot van 2025. De CO_2-uitstoot in de gemeente Utrecht bedraagt in 2024 circa 1,2 miljoen ton CO_2*. Tussen 2023 en 2024 daalde de CO_2 uitstoot met 3%. In de periode van 2015-2024 daalde de CO_2-uitstoot in totaal met 35%. De CO_2-uitstoot per inwoner daalde in de periode 2015-2024 harder (-42%) dan de totale uitstoot (-35%), omdat in dezelfde periode het aantal inwoners groeide (12%). Een belangrijke factor in deze daling is de afname van de landelijke CO_2-uitstootfactor voor elektriciteit met 60% als gevolg van de vergroening van de opgewekte elektriciteit. Dit maakt dat de stedelijke CO_2-uitstoot ten gevolge van het elektriciteitsgebruik daalt.
Zowel in de gebouwde omgeving als bij verkeer en vervoer daalde de uitstoot tussen 2023 en 2024 4%. Dit komt deels doordat de landelijke elektriciteitsmix verder is vergroend door onder andere meer zon en wind op zee. Ook heeft stadswarmte een lagere uitstoot per energie-eenheid.

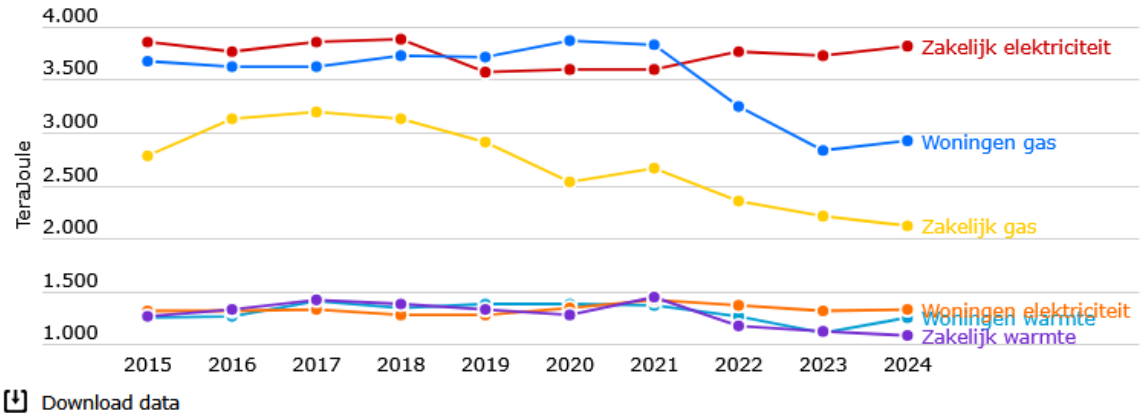
** Betreft directe CO_2 uitstoot van gas en brandstoffen (via vervoerskilometers over de weg, inclusief autosnelwegen) en indirect als het om elektriciteit en stadswarmte levering gaat. Ook is de uitstoot van overige broeikasgassen die omgerekend zijn naar CO_2 equivalenten meegerekend.*

Figuur 3.1.2 Energiegebruik totaal

Bron: Klimaatmonitor, de cijfers van vorige jaren zijn ook geactualiseerd.

Figuur 3.1.3 Energiegebruik afzonderlijk

Bron: Klimaatmonitor.
De cijfers van vorige jaren zijn ook geactualiseerd.

Het totale energiegebruik (zonder mobiliteit) daalde in de periode 2015-2024 met 11%. Tussen 2023 en 2024 steeg het 2%. In heel Nederland steeg het energieverbruik tussen 2023 en 2024 met 4%. De grootste absolute stijgingen zitten bij het warmte- en gasverbruik van woningen en het zakelijk elektriciteitsverbruik. Het gas- en warmtegebruik is gecorrigeerd voor graaddagen, wat betekent dat de stijging van het warmtegebruik niet kan worden verklaard door verschillen in warme en koude winters. Het ” heeft als doel dat er 35% energiebesparing is in de gebouwde omgeving in 2050 ten opzichte van 2020. In 2024 is er 12,6% besparing gerealiseerd ten opzichte van 2020. In 2024 is dus meer energie bespaard dan we via een lineaire afname vanaf 2020 verwachtten.

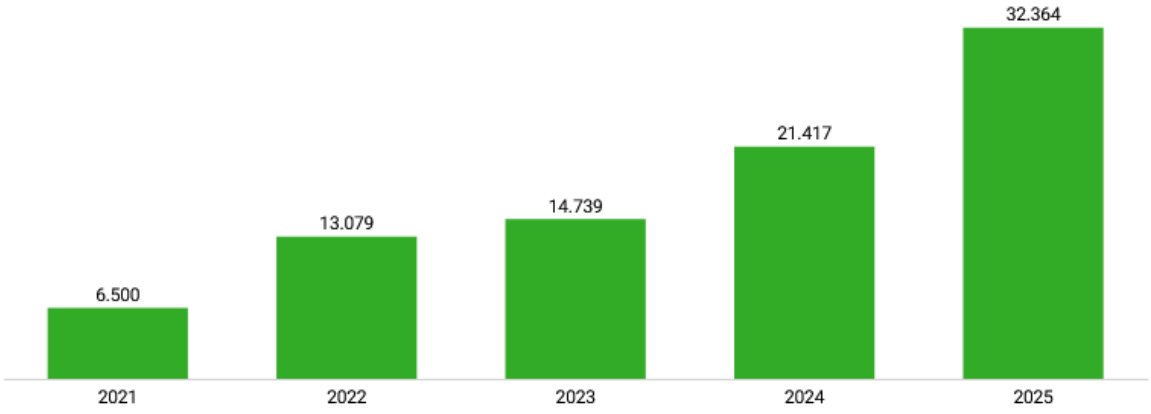
3.2 Besparen - prestaties - woningen

Grondgebonden/eengezinswoningen

Veel bezoekers voor nieuw energieloket

Sinds oktober 2025 hebben we een nieuw energieloket: energieloket.utrecht.nl. Deze is in drie maanden tijd ruim 16.000 keer bezocht. Het oude energieloket werd in de negen maanden daarvoor bijna 12.000 keer bezocht. Naast het energieloket nemen we andere (gemeentelijke) informatiesites mee in onze bereikcijfers.

Figuur 3.2.1 Aantal unieke bezoeken website energieloket.utrecht.nl en gemeentelijke informatiesites

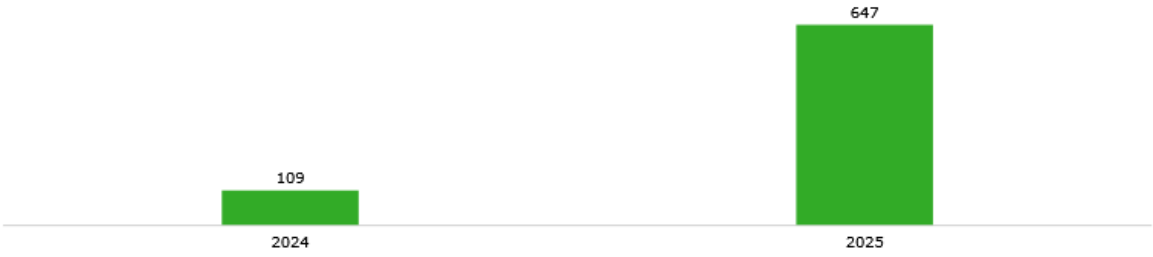

Bron: gemeente Utrecht

Utrechters weten subsidies te vinden

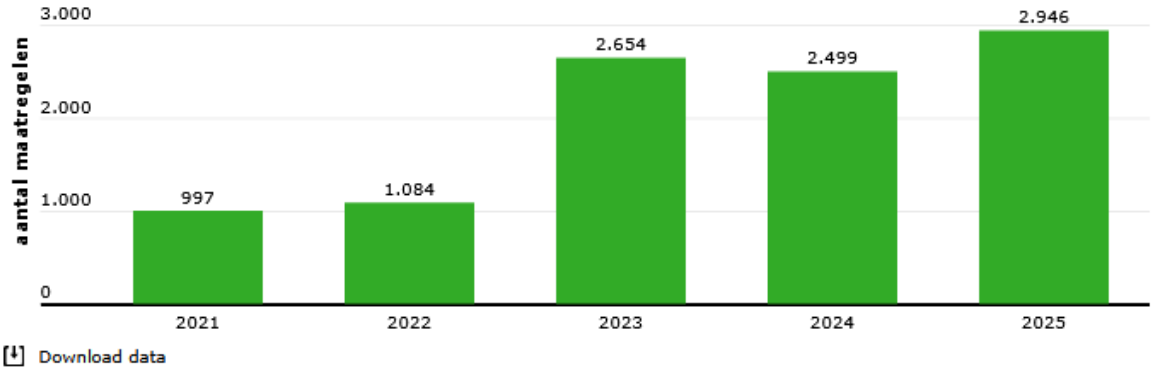
Er zijn verschillende subsidies beschikbaar om eigenaren van een (grondgebonden) eengezinswoning te helpen met de financiering van verduurzaming. Deze werd in 2025 bijna 650 keer aangevraagd. Naast de gemeentelijke subsidie, kunnen bewoners van grondgebonden-woningen ook de landelijke ISDE-subsidie aanvragen voor isolatiemaatregelen. De ISDE-subsidie is (anders dan de lokale subsidie) ook bedoeld voor apparaten zoals een warmtepomp of zonneboiler. Utrechters staat al meerdere jaren in de top 3 van meeste ISDE-aanvragen.

Figuur 3.2.2 Aantal uitgekeerde gemeentelijke isolatiesubsidies

Bron: gemeente Utrecht

Figuur 3.2.3 Aantal uitgekeerde ISDE subsidies

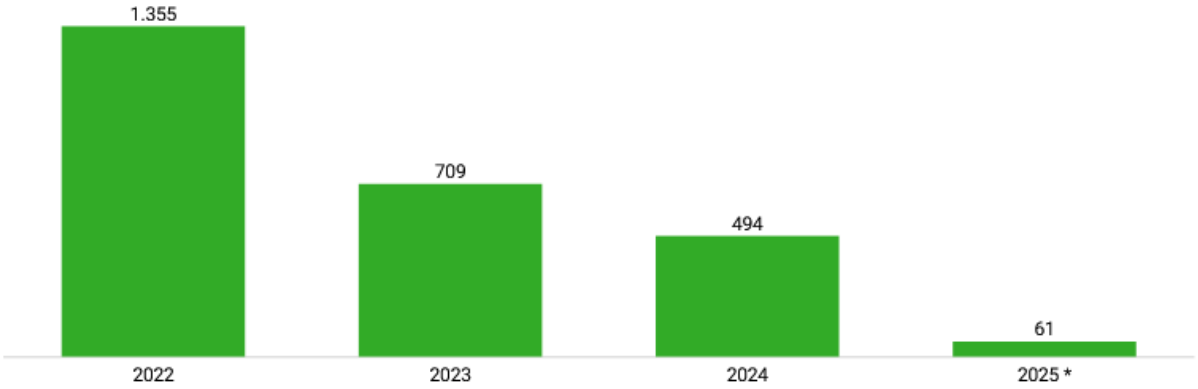

ISDE Subsidie voor isolatie maatregelen: Dak, Gevel, Glas, Spouw, Ventilatie en Vloer

Inkoopacties steeds meer gericht op specifieke doelgroepen

De inkoopacties zetten we steeds gerichter in. Dus niet meer voor hele buurten, maar op specifieke doelgroepen, zoals bewoners van monumenten en woningen in beschermde stadsgezichten. Hierdoor richten we ons bewust op een minder grote doelgroep en richten ons meer op de complexe aanpakken en moeilijk bereiken eigenaren. Er is bijvoorbeeld een inkoopactie voor isolatie van monumenten georganiseerd in samenwerking met onze Erfgoed-afdeling. Hiervoor hebben zich al meer dan 150 monumenten aangemeld.

Figuur 3.2.4 Uitgevoerde isolatiemaatregelen via inkoopacties

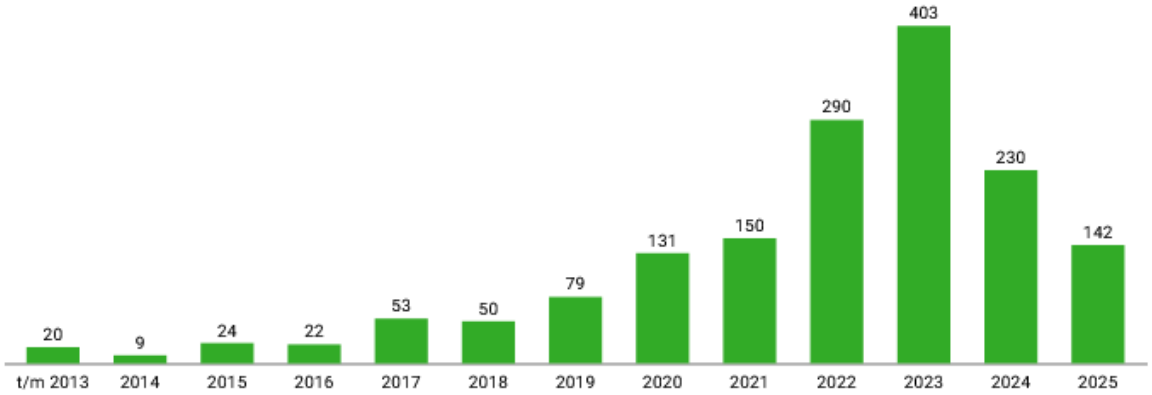
* de resultaten van deze acties lopen nog door, dus zullen nog hoger worden. Bron: gemeente Utrecht

Duurzaamheidslening sluit minder aan op behoefte

De gemeente heeft al jaren een gunstige duurzaamheidslening. Het aantal aanvragen hiervan neemt al een aantal jaar af. De belangrijkste reden is dat er tegenwoordig goede alternatieven zijn. Bewoners kiezen steeds vaker voor het landelijke Warmtefonds of ze nemen het mee in hun hypotheek. Een andere reden voor de afname is dat de duurzaamheidslening veel gebruikt werd voor de aanschaf van zonnepanelen. De aankondiging dat de salderingsregeling voor zonnepanelen stopt, zorgt voor minder animo om te investeren in panelen.

We zien de vraag naar leningen de afgelopen drie jaar verder terug lopen, dit jaar blijven we naar alle waarschijnlijkheid onder de 120 verstrekte leningen:

Figuur 3.2.5 aantal verstrekte duurzaamheidsleningen

Bron: gemeente Utrecht

We stimuleren bewoners samen aan de slag te gaan

Bewoners kunnen ook samen aan de slag met isoleren en hiervoor de subsidie Samen verduurzamen aanvragen. Vanwege het afnemende aantal aanvragen gaan we deze niet verlengen. We onderzoeken of en hoe we deze regeling willen voortzetten. Bewoners kunnen bijvoorbeeld ook geld aanvragen via het Initiatievenfonds. We stimuleren bewonersgroepen en -initiatieven ook proactief om op natuurlijke momenten (o.a. verbouwing, renovatie) samen aan de slag te gaan. Met de aanpak Energieke Buurten zijn we grootschaliger, systematischer en integraal (met bewoners en netwerkpartijen) aan de slag.

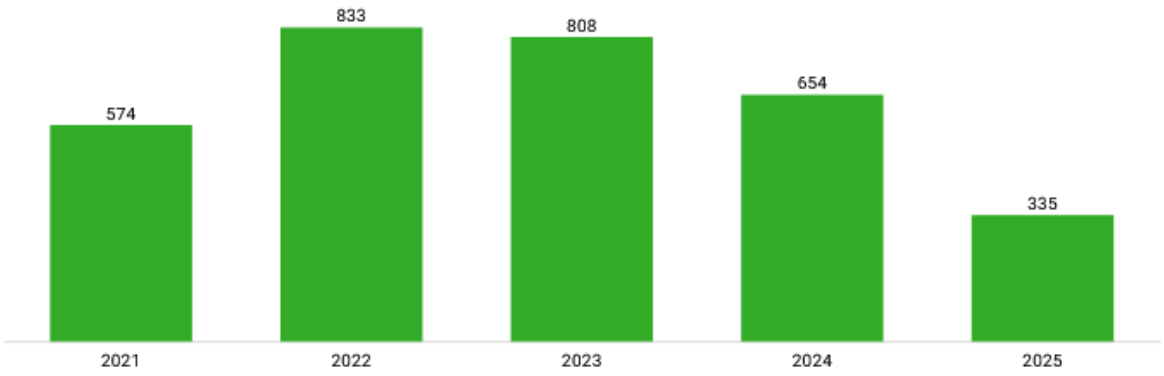
Energieavonden in nieuwe vorm

Voor het organiseren van energieavonden zoeken we steeds vaker de samenwerking met bewonersinitiatieven. Hierbij ondersteunen wij de bewoners bij het organiseren van hun eigen energieavond. Ook zijn er voor specifieke doelgroepen een aantal avonden vanuit de gemeente georganiseerd, zoals de monumentenavond met meer dan 130 bezoekers.

Drempel verlagen met nieuw energieadvies

Het aantal energieadviezen ligt in 2025 lager dan in voorgaande jaren. We vinden dit een belangrijk instrument, dus we proberen dit aantal weer omhoog te krijgen. In 2026 passen we de aanpak van het energie-advies aan. We kijken of het mogelijk is om het advies voortaan bijna gratis is met een beperkte eigen bijdrage aan te bieden.

Figuur 3.2.6 Aantal energieadviezen grondgebonden-woningen, 2021-2025

Bron: gemeente Utrecht, inclusief trajectbegeleiding en VVE's

Monumenten

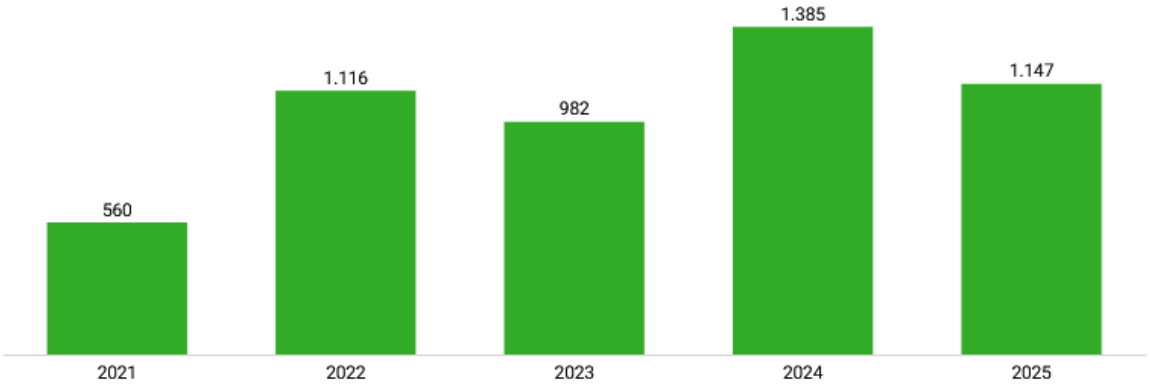
De monumentenlening uit het Utrechts Restauratie Fonds wordt niet veel aangevraagd; de laatste jaren vier keer per jaar. Het gaat ook om een kleine doelgroep. Om de lening voor meer bewoners interessant te maken zijn de maximale leenbedragen recent verhoogd. Ook is het aanvraag proces verbeterd, waardoor we bewoners nog beter kunnen helpen.

VvE

Constant aantal bezoekers voor VvE-loket

Het loket is voor alle VvE's beschikbaar en heeft ongeveer 100 bezoekers per maand. 2024 was een uitschieter omhoog die we niet helemaal kunnen verklaren. In 2025 hebben we 1.147 unieke bezoekers gehad.

Figuur 3.2.7 Bezoekers VvE-loket

Bron: gemeente Utrecht

VvE's maken steeds vaker gebruik van isolatiehulp

We bieden zowel grote als kleine VvE's isolatiehulp. Voor alle VvE's bestaat deze uit energieadvies en procesbegeleiding en voor grote VvE's zit er ook een bouwkundig haalbaarheidsonderzoek bij. In 2025 hebben 10 kleine VvE's en 25 grote VvE's hiervan gebruik gemaakt.

Financiering voor VvE's begint te lopen

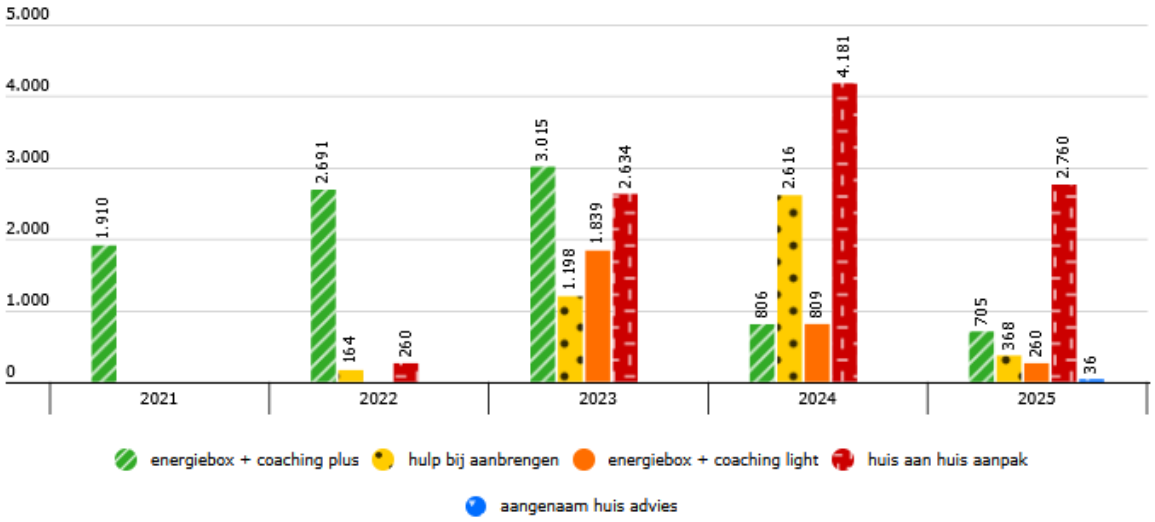
Tot slot is er voor VvE's ook hulp bij financiering beschikbaar. Naast de landelijke subsidies bieden we als gemeente een lening voor kleine VvE's en een subsidie voor grote VvE's, specifiek in Overvecht. De eerste is in 2025 11 keer aangevraagd. De subsidie voor VvE's in Overvecht is aangevraagd door een gemengde VvE met particuliere woningen en sociale huurwoningen van Portaal. We verwachten dat in 2026 ongeveer de helft van de VvE's die in aanmerking komen voor deze subsidie een aanvraag gaat doen.

Huur/energiearmoede

Energiebox heeft meeste huurders bereikt

Voor huurders bieden we al jaren de Energiebox aan. Conform onze verwachting loopt het aantal uitgegeven energieboxen terug. De meeste huurders hebben we bereikt, waardoor we de box nu minder intensief hoeven aan te bieden.

Figuur 3.2.8 Energieboxen met coaching, 2021-2025

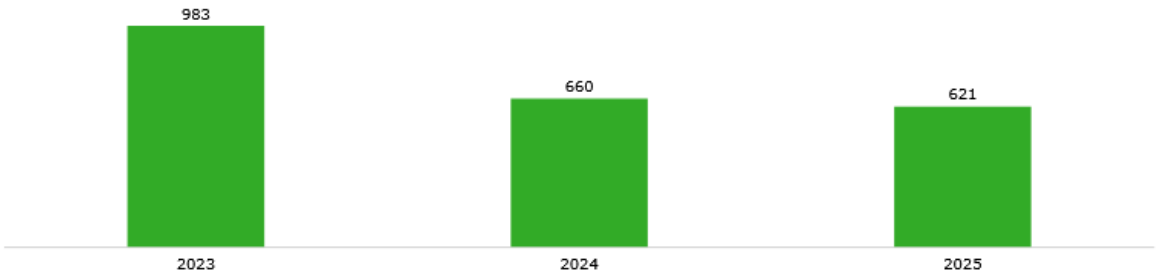

Bron: gemeente Utrecht

Aanvragen witgoedregeling lopen licht terug

Sinds de energiecrisis hebben we een witgoedregeling, waarmee U-pashouders een koelkast kunnen financieren. We zien het aantal aanvragen iets teruglopen. Omdat we deze actie al een paar jaar hebben lopen en de gemiddelde levensduur van een koelkast tussen de 12 tot 15 jaar is, verwachten we komend jaar een afname van de vraag naar deze witgoedregeling.

Figuur 3.2.9 Witgoedregeling, 2023-2025

Bron: gemeente Utrecht

Aantal bezoekers energiespreekuur constant

Bewoners met vragen over hun energierekening of -contracten kunnen terecht bij het laagdrempelige energiespreekuur. Dit is sinds 2024 beschikbaar en wordt door ongeveer 100 mensen per jaar bezocht.

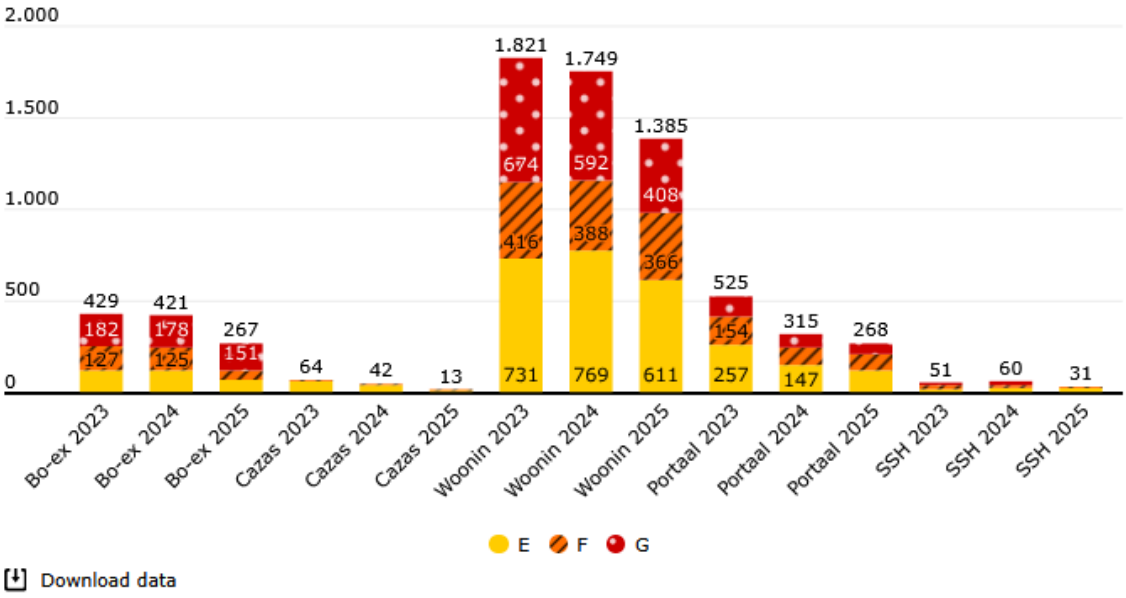
Klimaatkermis nog steeds goed bezocht

De Klimaatkermis is een heel laagdrempelige manier om in contact te komen met bewoners, door aan te sluiten bij bestaande activiteiten als een braderie of een festival. In 2025 hebben we 6 edities georganiseerd, die allemaal goed zijn bezocht.

Corporaties zetten stappen in uitfaseren EFG-labels

Naast regelingen voor huurders boden we in 2025 ook een regeling aan voor woningcorporaties. Zij streven ernaar om uiterlijk in 2028 hun EFG-labels te hebben uitgefaseerd. Afgelopen jaar konden corporaties eenmalig ruim 2,1 miljoen euro aanvragen voor het verduurzamen van hun woningen, als bijdrage voor hun grote investeringen om hun slechts geïsoleerde woningen (EFG-label) aan te pakken. Woonin, Portaal, Bo-Ex en SSH hebben deze subsidie aangevraagd voor in totaal 292 woningen. Hierbij zijn 880 maatregelen uitgevoerd. De werkzaamheden zijn voor een deel betaald uit de subsidie. Het aantal woningen met een E, F of G label is in 2025 mede hierdoor gedaald met 24% tot minder dan 2.000 woningen.

Figuur 3.2.10 EFG-labels per woningcorporatie 2023-2025

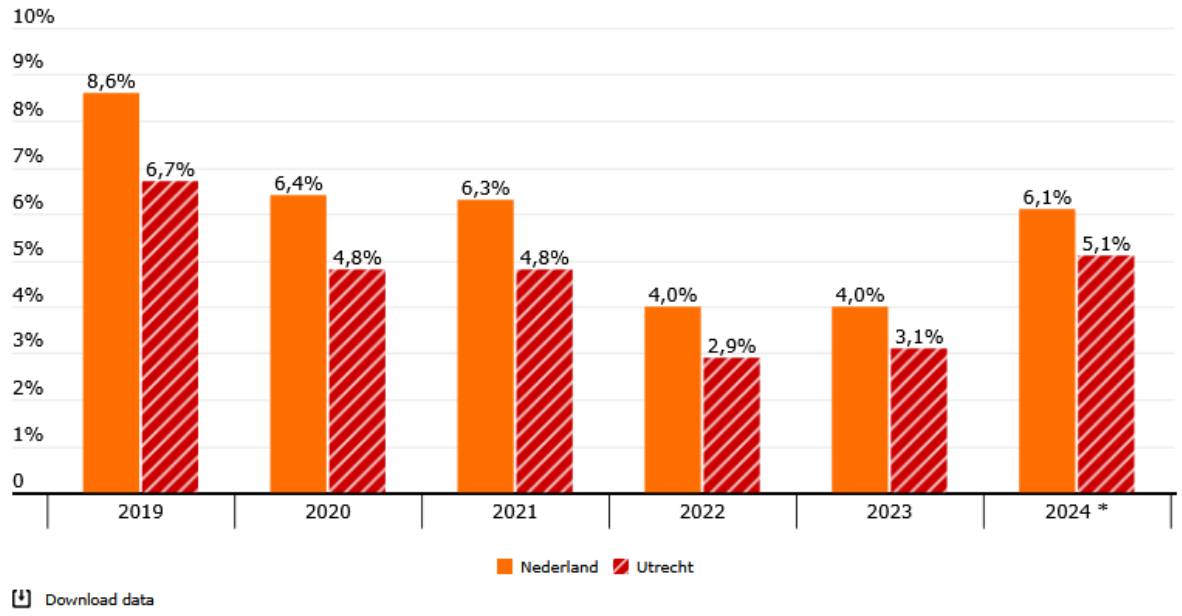

Download data

Bron: eigen opgave woningcorporaties. Opgave Portaal 2024 ook gewijzigd.

Aantal huishoudens met energiearmoede gestegen in 2024

Figuur 3.2.11 Aandeel huishoudens met energiearmoede

Bron: CBS en TNO
Definitie energiearmoede: Laag inkomen met óf hoge energierekening óf huis met lage energiekwaliteit

De landelijke energiearmoede kaart is ontwikkeld door CBS en TNO. In deze grafiek is de definitie van energiearmoede weergegeven met 'betaalbaarheid en huiskwaliteit'.
-Laag inkomen en slechte huiskwaliteit of Laag inkomen en hoge energierekening
Utrecht laat t.o.v. Nederland een lager aandeel van 9.900 huishoudens met energiearmoede zien. Het aandeel is gestegen ten opzichte van 2023.

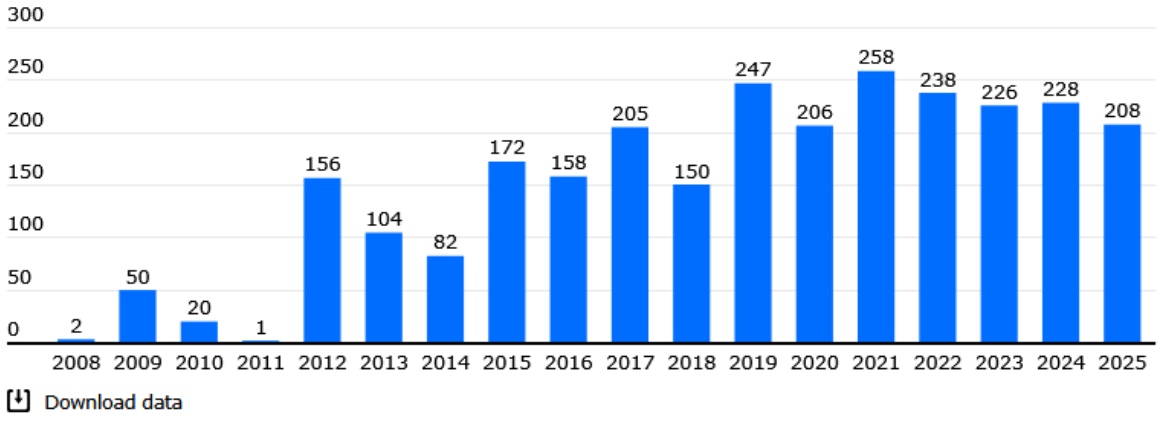
3.3 Besparen - prestaties – bedrijven en maatschappelijke organisaties

Aantal energiecontroles

In Nederland moet een bedrijf voldoen aan de energiebesparingsplicht wanneer het energieverbruik boven een bepaalde wettelijke drempel uitkomt. In 2025 zijn 208 energiecontroles uitgevoerd bij bedrijven en maatschappelijke organisaties, wat het totale aantal controles op 2.639 brengt. De energiecontroles worden sinds 2025 uitgevoerd door de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Tijdens handhavingsbezoeken wordt gecontroleerd of zij alle wettelijk verplichte energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd kleiner dan vijf jaar hebben getroffen. In de praktijk betreft het vaak maatregelen op het gebied van warmteterugwinning, doelmatig beheer en onderhoud, monitoren van het energiegebruik, en het beperken van warmteverlies bij onder andere ventielen, afsluiters en leidingen. Sinds dit jaar wordt er ook gecontroleerd op het gebruik van warmtepompen. Alle bedrijven in gemeente Utrecht die vallen onder de energiebesparingsplicht worden minimaal om de 4 jaar bezocht voor een energiecontrole.

Naast deze controles zijn er eind 2025 maatwerkafspraken gemaakt tussen de ODU en de Universiteit Utrecht om hun gehele portefeuille te verduurzamen.

Figuur 3.3.1 Aantal energiecontroles per jaar, 2008-2025

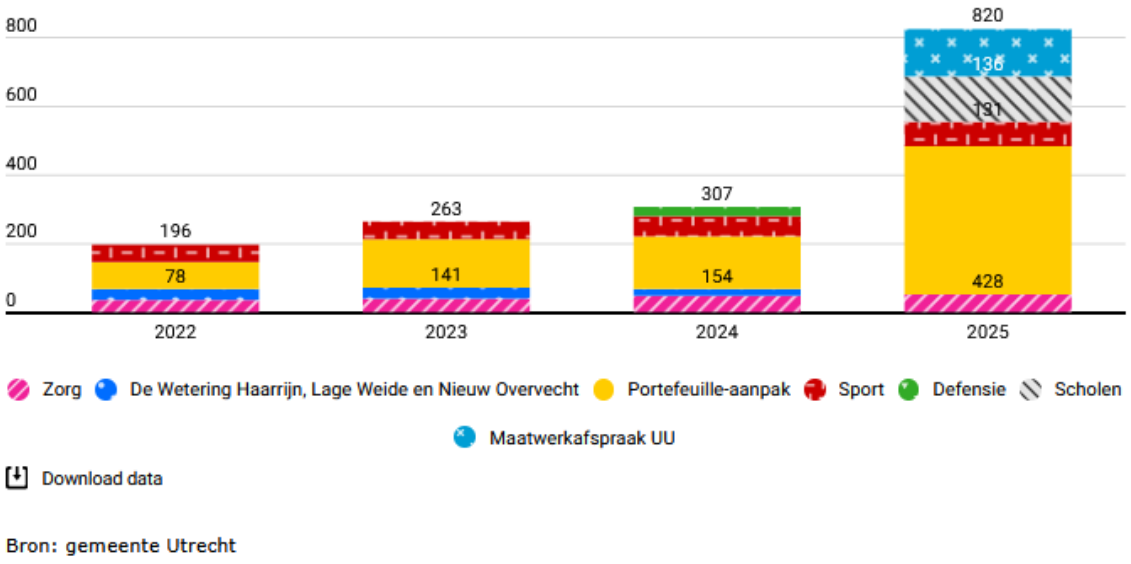

Bron: gemeente Utrecht

Stimuleringsaanpak energiebesparing

De gemeente Utrecht combineert de handhaving al jarenlang met stimulering om bedrijven en maatschappelijke organisaties aan te moedigen hun uitstoot te verminderen. De grafiek toont cijfers van locaties van de deelnemers in de verschillende stimuleringstrajecten. In 2025 is de kennis community verduurzamen scholen opgericht. Schoolbesturen komen hier, op initiatief van de gemeente, twee keer per jaar bij elkaar. Alle schoolbesturen staan voor dezelfde uitdagingen in hun verduurzamingstraject. In de kennis community is ruimte om van elkaar te leren, elkaar te inspireren en om kennis uit te wisselen. Sportlocaties met eigen accommodaties worden, in opdracht van gemeente Utrecht, door SportUtrecht ondersteund in hun verduurzamingsopgave. In 2025 hebben 71 sportlocaties gebruik gemaakt van deze ondersteuning. De Green Deal Duurzame Zorg, die in 2018 in Utrecht begon, is een provincie brede verduurzamingsaanpak waarin zorginstellingen aan de slag gaan met de milieuthermometer zorg. Met behulp van certificaten kunnen zij aantoonbaar verduurzamen. In gemeente Utrecht zijn 13 zorginstellingen die deelnemen aan dit traject. Samen verduurzamen zij 54 locaties.

Figuur 3.3.2 Stimuleringsaanpak, 2022-2025.

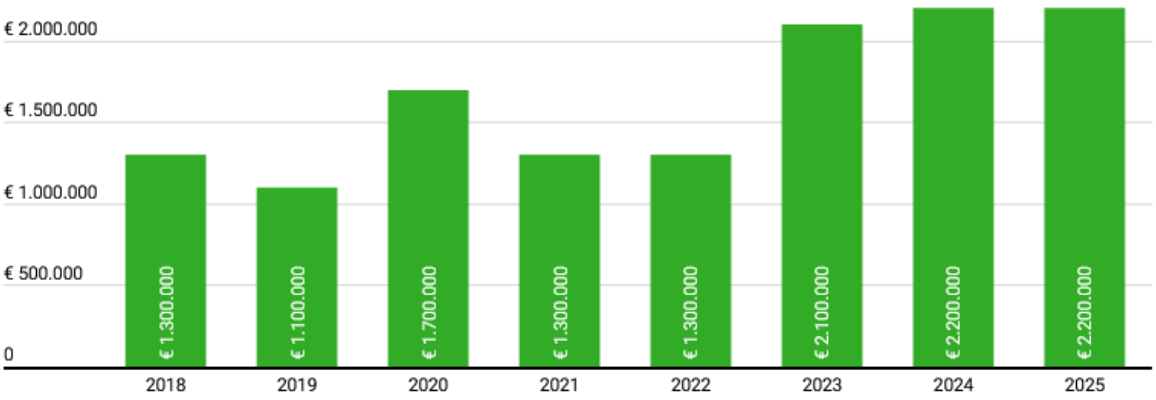
Bron: gemeente Utrecht

Aantal locaties van bedrijven en maatschappelijke organisaties in de stimuleringsaanpak per traject weergegeven.

Energiefonds

Eind december 2025 bedraagt het uitstaande saldo €2,2 miljoen euro. Met de aanstelling van een nieuwe fondsmanager, de lancering van een vernieuwde website en aanvraagportal is de professionalisering verder versterkt. Hierdoor verloopt de verwerking van leningen sneller. Daarnaast is het financieringsaanbod uitgebreid om beter aan te sluiten op de marktvraag. Dit heeft bijgedragen aan een groei in het aantal verstrekte financieringen in 2025.

Figuur 3.3.3 Uitstaand saldo energiefonds, 2018-2025

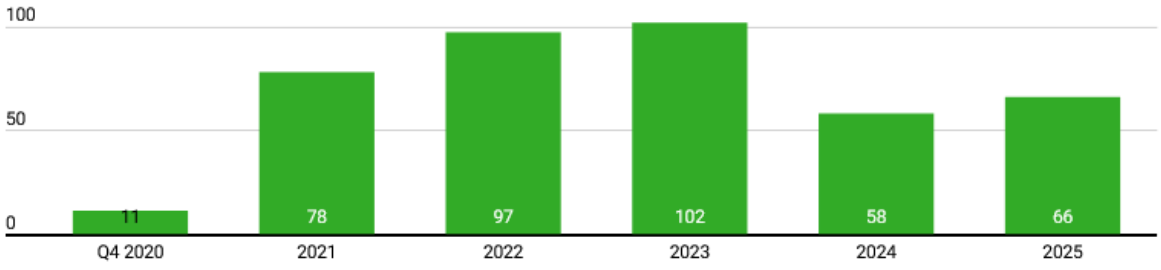

Bron: gemeente Utrecht

Energieloket met hulpaanbod

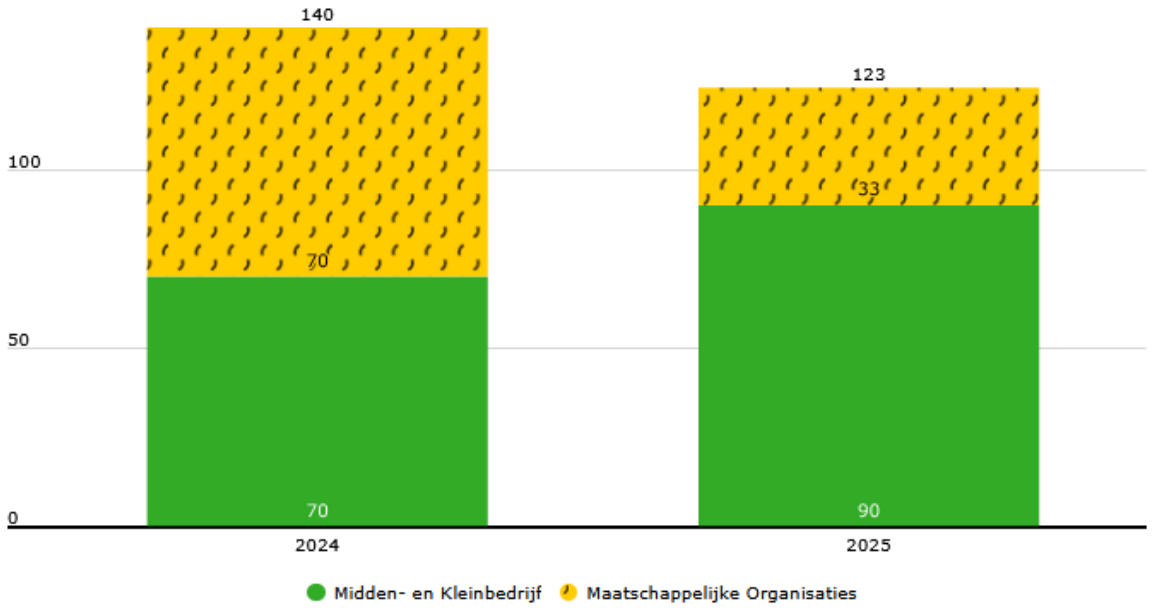
In 2025 ontving het energieloket met 66 vragen meer vragen dan in 2024. Dit hangt samen met het feit dat bedrijven in 2025 voor het eerst een volledig jaar zijn begeleid via de volledig ingerichte MKB-klantreis, van advies tot en met uitvoering. Daarnaast heeft het energieloket het hulpaanbod actief onder de aandacht gebracht binnen het netwerk. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal vragen van MKB-ondernemers en maatschappelijke organisaties. Veel van deze vragen hebben uiteindelijk geresulteerd in subsidieaanvragen voor energiebesparende maatregelen, die bijdragen aan concrete energiebesparing.

Figuur 3.3.4 Energieloket: aantal vragen, 2020-2025

Bron: gemeente Utrecht

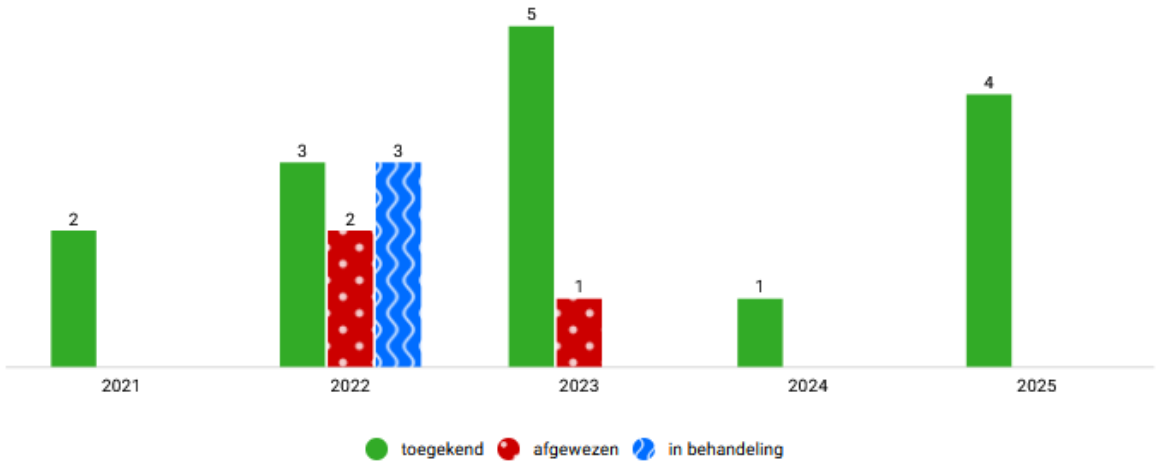
Figuur 3.3.5 Gratis energiescans

Bron: gemeente Utrecht

In 2025 zijn bovendien 90 gratis energiescans uitgevoerd bij MKB-ondernemers en 33 bij maatschappelijke organisaties. De maatregelen die naar aanleiding van de energiescans in 2024 en 2025 zijn genomen, zorgen voor een jaarlijkse CO_2-besparing van minimaal 69 ton. De energiescans en de daaruit vloeiende maatregelen vormen een structureel en waardevol onderdeel van het aanbod van het energieloket.

Figuur 3.3.6 Subsidie toegekend voor uitgebreid advies, 2021-2025

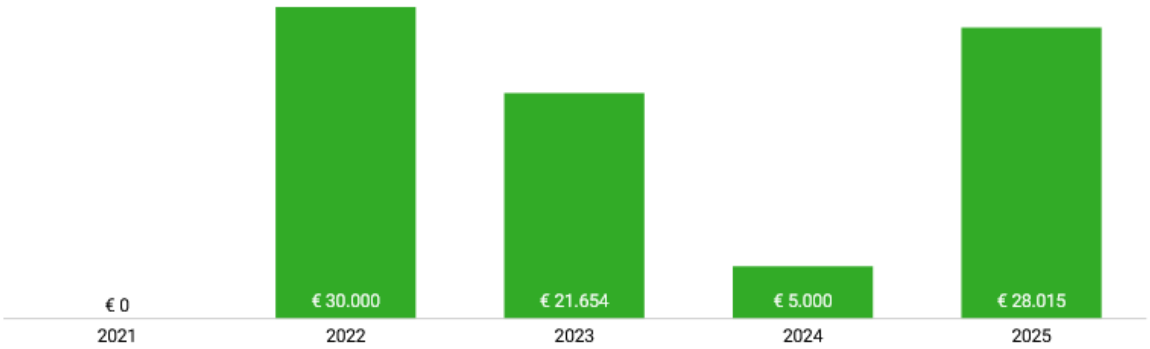

Bron: gemeente Utrecht

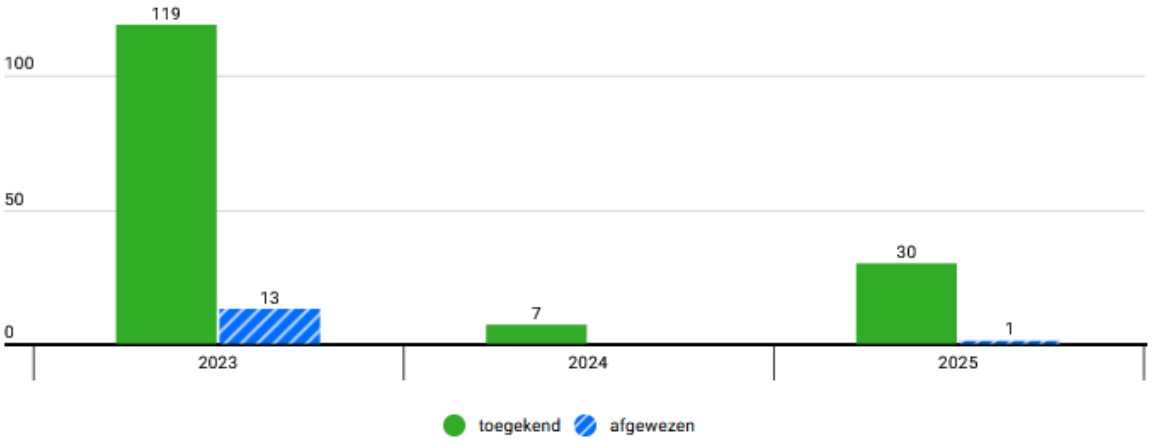
Contacten met het netwerk hebben er mede toe geleid dat de energieloket-subsidie, voor uitgebreid advies, in 2025 vrijwel volledig is benut: van het beschikbare bedrag van €30.000,- is € 28.015,- toegekend. In voorgaande jaren bleef een deel van deze subsidie onbenut, maar in 2025 is de subsidie dankzij ons netwerk bijna volledig benut.

Het betreft subsidie voor uitgebreid advies. Met 2 individuele en 2 collectieve subsidieaanvragen worden in totaal 79 ondernemers ondersteund bij het verduurzamen van hun panden.

Figuur 3.3.7 subsidiebedrag voor verduurzaming bedrijven en maatschappelijke organisaties

Subsidie, advies voor het verduurzamen van bedrijven en maatschappelijke organisaties. Bron: gemeente Utrecht.

Bron: gemeente Utrecht

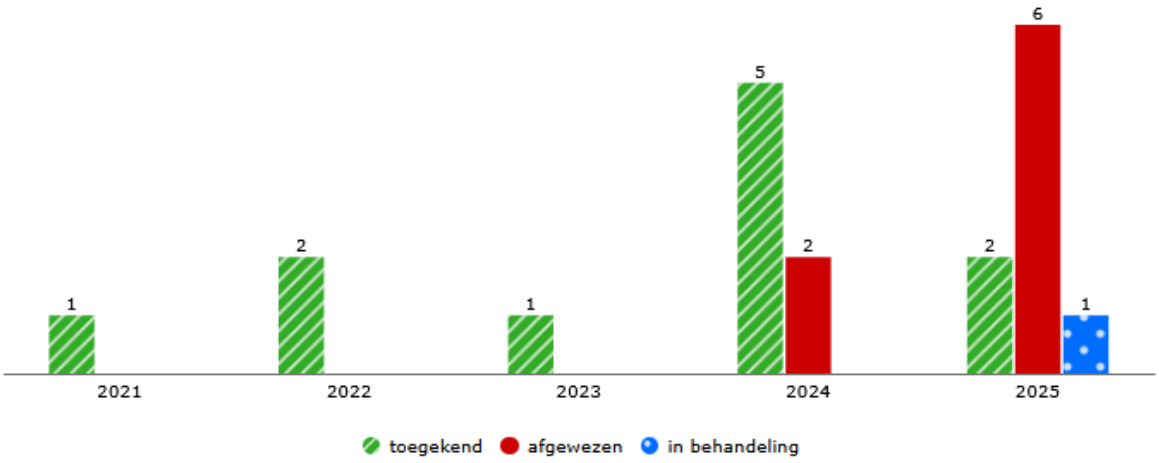
Figuur 3.3.8 Subsidie toegekend voor MKB vouchers 2023-2025

De MKB-subsidieregeling voor de uitvoering van maatregelen voor MKB bedrijven heeft in 2025 voor het eerst een volledig jaar gelopen. Er is in 2025 voor een bedrag van € 52.177,- aan subsidie verstrekt. Met ondersteuning van het energieloket zijn er in totaal 30 MKB subsidie aanvragen goedgekeurd.

Subsidie maatschappelijk vastgoed

Voor maatschappelijke organisaties hebben we een subsidieregeling voor het toepassen van isolatiemaatregelen. In 2025 is er voor €18.010 subsidie verleend. Dit is een afname ten opzichte van eerdere jaren, maar is te verklaren door de communicatie over het opzetten van een nieuwe subsidieregeling voor maatschappelijk vastgoed. Deze regeling zal vanaf 1 2026 gaan lopen en is, zowel qua maatregelen als qua doelgroep, uitgebreider dan de huidige regeling.

Figuur 3.3.9 aantal subsidies aan maatschappelijke organisaties voor isolatie

Subsidie voor isolatie maatschappelijke organisaties. Bron: gemeente Utrecht

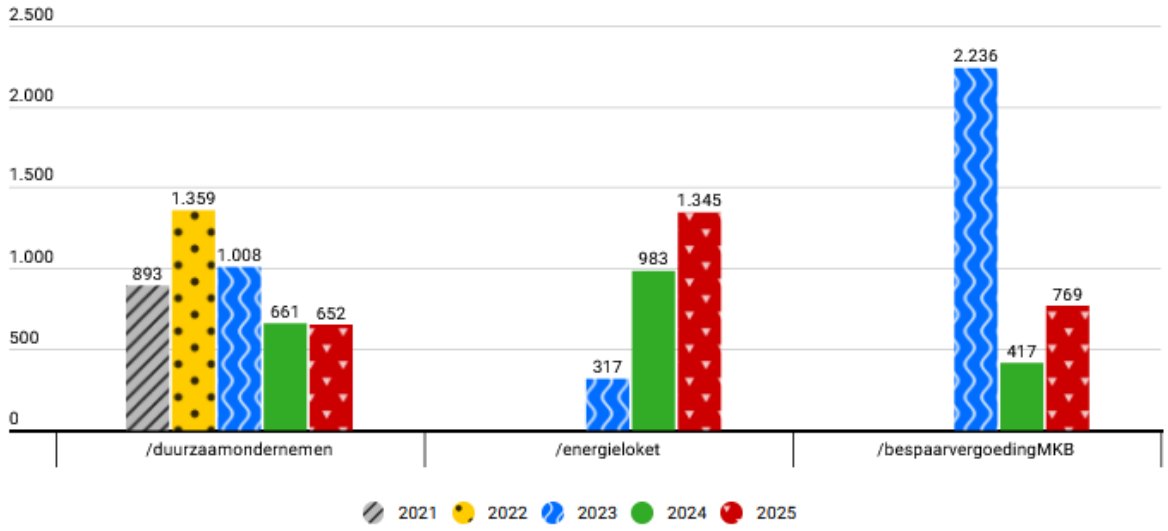
Website bezoek

Hieronder de websitestatistieken van duurzaam ondernemen, het energieloket voor ondernemers en de subsidie voor energiebesparende maatregelen mkb. De link is aangepast naar www.utrecht.nl/energiebesparensubsidiemkb.

- Voor duurzaam ondernemen is het aantal webbezoeken ongeveer gelijk gebleven.
- Het aantal webbezoekers aan het energieloket voor ondernemers is met 36,8% gestegen. Hiervoor loopt sinds april 2025 een campagne die extra bezoekers aantrekt.
- Voor /energiebesparensubsidiemkb is het aantal webbezoeken met 84,4% gestegen.

In 2026 stappen we met het energieloket voor ondernemers over op een nieuw online energieloket, als startpunt voor verduurzaming voor zowel inwoners als ondernemers.

Figuur 3.3.10 Websitebezoek, 2021-2025

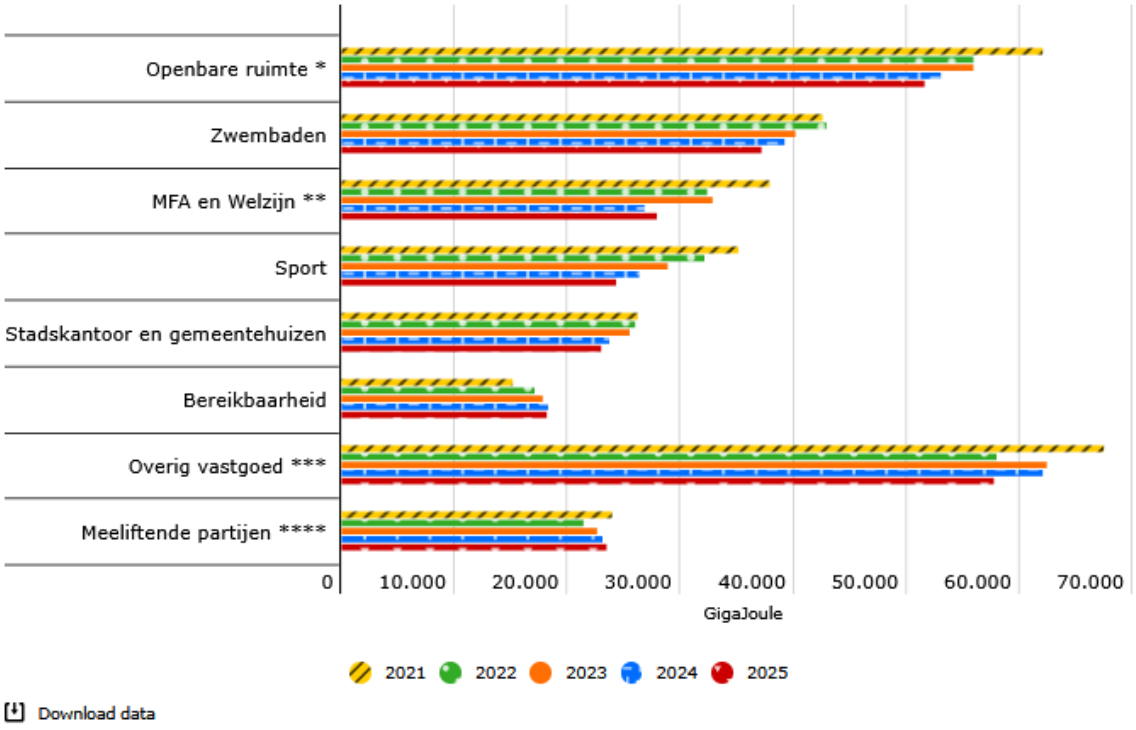

Communicatie is sinds 2023 gericht op (nieuwe) webpagina's: energieloket en bespaarvergoeding mkb.
Bron: gemeente Utrecht

3.4 Besparen - prestaties - eigen vastgoed

Energiegebruik gemeentelijke gebouwen

Figuur 3.4.1 energiegebruik gemeentelijke gebouwen

Bron: gemeente Utrecht
* Openbare ruimte: o.a. openbare verlichting, gemalen, verkeersregelinstallaties, parkeerautomaten
** MFA: Multi Functionele Accommodaties
*** Overig vastgoed: o.a. overige gebouwen in beheer gemeente, tijdelijke onderwijsgebouwen
**** Meeliftende partijen: Centraal Museum, Stadsschouwburg, Utrecht Natuurlijk, Veiligheidsregio Utrecht

In 2025 betrof het totale energiegebruik van de gemeentelijke organisatie 263.159 GJ. Dit is de energie nodig om bijvoorbeeld:

- De gemeentelijke accommodaties en gebouwen te verwarmen en te verlichten;
- De riolering te laten functioneren;
- De openbare ruimte te verlichten;
- Het verkeer te managen.

Het energiegebruik in 2025 is licht afgenomen ten opzichte van 2024. Verduurzaming van gebouwen en installaties in de openbare ruimte zorgen voor een lager energiegebruik. Weersinvloeden zijn beperkt, de gemiddelde temperatuur in 2025 was iets lager dan in 2024.

3.5 Besparen - prestaties – nieuwbouw

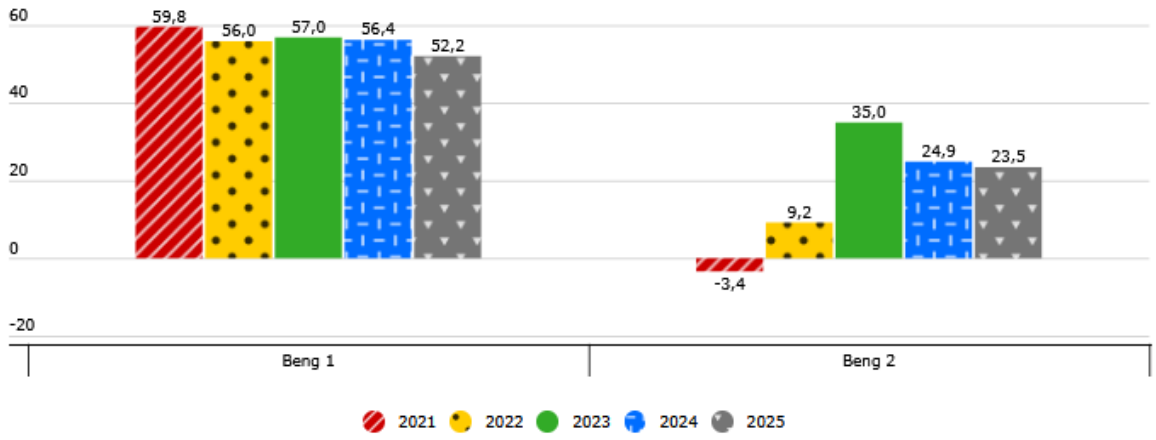
Energieprestatie nieuwbouwwoningen

Sinds 1 januari 2021 wordt BENG (Bijna Energieneutraal gebouw, methode om de energiezuinigheid van een gebouw uit te drukken) gebruikt als wettelijke indicator voor de energieprestatie van gebouwen. In 2025 zijn omgevingsvergunningen verstrekt voor in totaal 3388 nieuwbouwwoningen met BENG berekeningen. Voor al deze woningen geldt dat ze voldoen aan de wettelijke BENG-eisen:

- BENG 1 (energiebehoefte): afhankelijk van het woningtype en de vorm
- BENG 2 (primair fossiel energiegebruik): 30 kWh/m².jr voor grondgebonden woningen en 50 kWh/m².jr voor appartementen
- BENG 3 (aandeel hernieuwbare energie): 50% voor grondgebonden woningen en 40% voor appartementen.

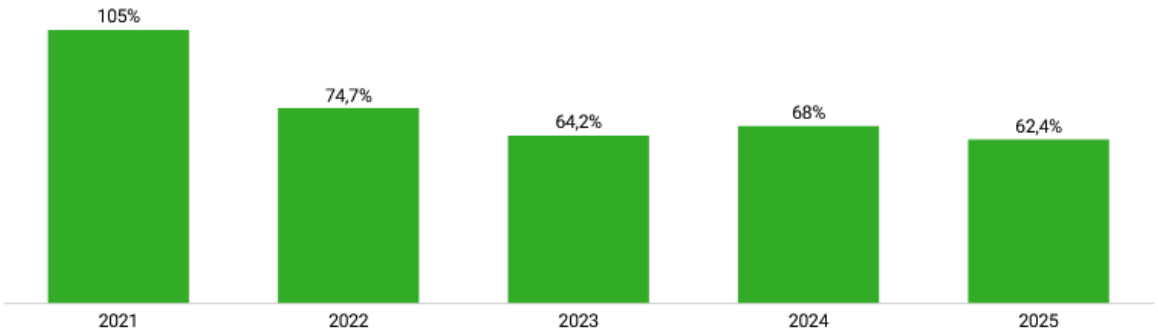
We zien dat de energiebehoefte (BENG 1) in 2025 7% is afgenomen ten opzichte van 2024. De duurzaamheid van de gebruikte energie (BENG 2 en 3) is redelijk gelijk gebleven. Dit getal hangt vooral af van het aandeel vergunde appartementen, omdat daarvoor een soepelere norm geldt. De duurzaamheid van de gebruikte energie ligt ruim onder de wettelijke normen.

Figuur 3.5.1 Energieprestatie nieuwbouwwoningen Beng 1 en Beng 2 (in kW/m².jr), 2021-2025

Bron: eigen berekeningen gemeente Utrecht obv vergunningen

Figuur 3.5.2 Energieprestatie nieuwbouwwoningen Beng 3, 2021-2025

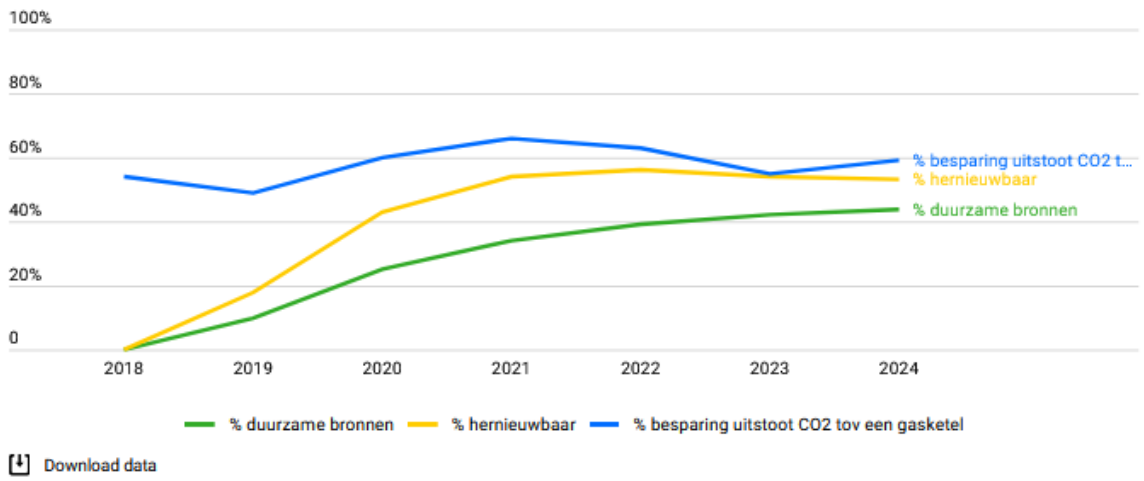

Bron: eigen berekeningen gemeente Utrecht obv vergunningen

3.6 Verduurzaming energiebronnen - warmte

% duurzaamheidsindicatoren warmtenet Eneco

Figuur 3.6.1 duurzaamheidsindicatoren warmtenet Eneco

Bron: warmte-etiketten Eneco

Het stadsverwarmingsnet van Eneco bedient ongeveer 30% van de gebouwaansluitingen in Utrecht. Voor dit net is de afspraak om in 2040 100% duurzaam te leveren. Deze drie percentages in de grafiek geven aan hoever er is gevorderd in dit streven. Dit ligt op schema volgens deze cijfers. De drie lijnen in de grafiek zijn afkomstig van het warmte-etiket van Eneco:

- Groen: Het percentage duurzame bronnen geeft aan hoeveel energie wordt geleverd uit de duurzame bronnen ten opzichte van het totaal. Bij aanvang van 2023 was er nog maar 1 duurzame bron op het warmtenet, namelijk de BioWarmteInstallatie (BWI). Eind 2023 waren de eerste buffers en de warmtepomp bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) afgerond. In 2024 is ook een elektroboiler toegevoegd. In 2025 is geen nieuwe bron in het net opgeleverd. Er zijn wel veel voorbereidende onderzoeken en onderhoud uitgevoerd als investeringen voor de toekomst.
- Geel: Het aandeel hernieuwbare energie geeft aan hoeveel hernieuwbare energie we gebruiken ten opzichte van het totaal aan energie-input. Aandeel hernieuwbaar gaat dus over de energie-input en aandeel duurzame bronnen gaat over de energie-output. Aandeel hernieuwbaar volgt uit de Europese rekenregels die ook in de warmtewet staan.
- Blauw: Het percentage CO_2-besparing geeft aan hoe efficiënt het totale warmtenet omgaat met energie, met name door het gebruik van duurzame bronnen, een verminderde inzet van piekketels en een betere benutting (uitkoeling) bij de gebruikers.

Het stadsverwarmingsnet wordt gevoed door de aftapwarmte (restwarmte) van elektriciteitscentrale, warmte uit de rioolwaterzuivering, een elektroboiler en de biowarmte-installatie (BWI) en piekketels. Het percentage van de duurzame bronnen in het Utrecht-Nieuwegein-net hangt af van verschillende onderdelen:

1. De hoeveelheid onderhoud die nodig was in dat jaar aan de broninstallaties.
2. De totale energievraag van het hele Utrecht-Nieuwegein-net (deze nam sterk af in de periode met hoge energieprijzen).

3. Het percentage van de tijd dat de BWI en andere bronnen maximaal kunnen worden benut. Dit percentage is lager als er in de zomer minder warmtevraag is dan de duurzame bronnen kunnen leveren, en als er minder opslagmogelijkheden in het net zijn.

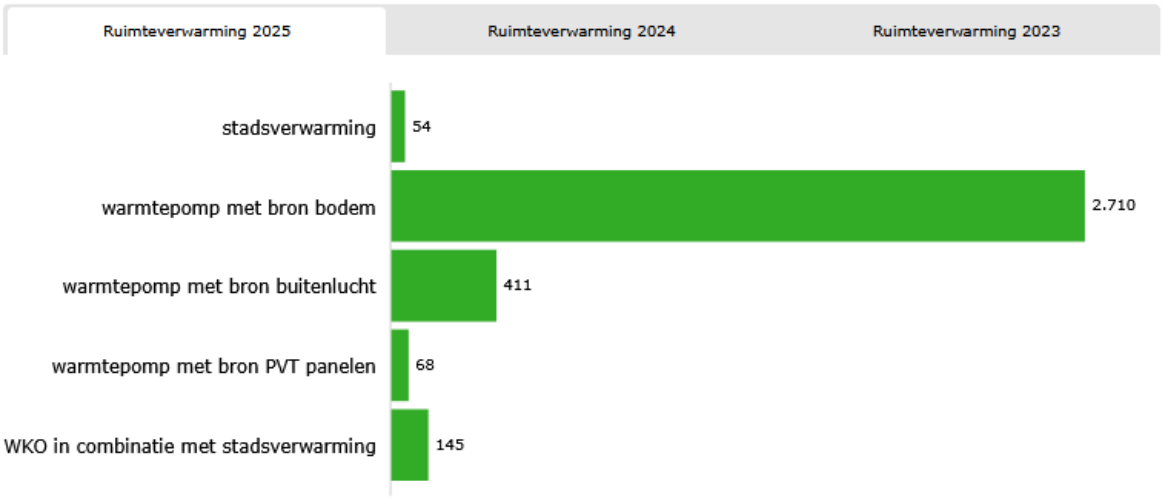
Naast dit stadsverwarmingsnet is er ook een net op het Utrecht Science Park en een WKO net in Leidsche Rijn centrum, ook op het USP wordt gewerkt aan een duurzame invulling van het warmtenet Tevens komen er in de nieuwbouw nieuwe netten bij op basis van WKO en een andere duurzame bronnen. Waar nieuwbouwnetten nog voor een deel gevoed worden uit de stadsverwarming gaat dat deel mee in de verduurzaming van het stadsbrede net. Ongeveer 60% van de gebouwen in Utrecht heeft nog een gasaansluiting.

Warmtevoorziening nieuwbouwwoningen

In onderstaande grafiek is te zien dat van de 3.388 in 2025 vergunde nieuwbouwwoningen:

- 6% wordt verwarmd met stadsverwarming, al dan niet in combinatie met Warmte Koude Opslag (WKO). In 2024 was dat nog 28%.
- 12% wordt verwarmd met een luchtwarmtepomp.
- 82% wordt verwarmd met een efficiëntere waterwarmtepomp, met bodemenergie of een Photovoltaïsch Thermisch (PVT)-systeem (een systeem dat zonne-energie gebruikt om de woning en tapwater te verwarmen) als warmtebron. Nieuwbouwwoningen die gebruik maken van seizoensopslag (i.c. bodemenergie, waaronder WKO) kwalificeren als netbewust, omdat het overschot aan zomerse warmte in de winter gebruikt kan worden om de piekvraag te verkleinen. Dat geldt voor 84% van alle in 2025 vergunde projecten.

Figuur 3.6.2 Warmtevoorzieningen nieuwbouwwoningen, 2025

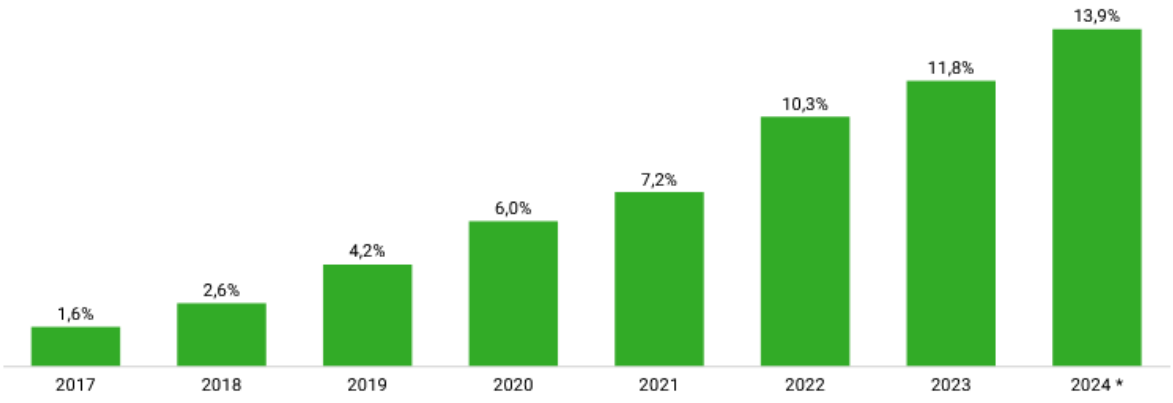

Bron: eigen berekeningen gemeente Utrecht obv vergunningen

3.7 Verduurzaming energiebronnen – elektriciteit

% Hernieuwbare elektriciteit

Figuur 3.7.1 aandeel hernieuwbare elektriciteit

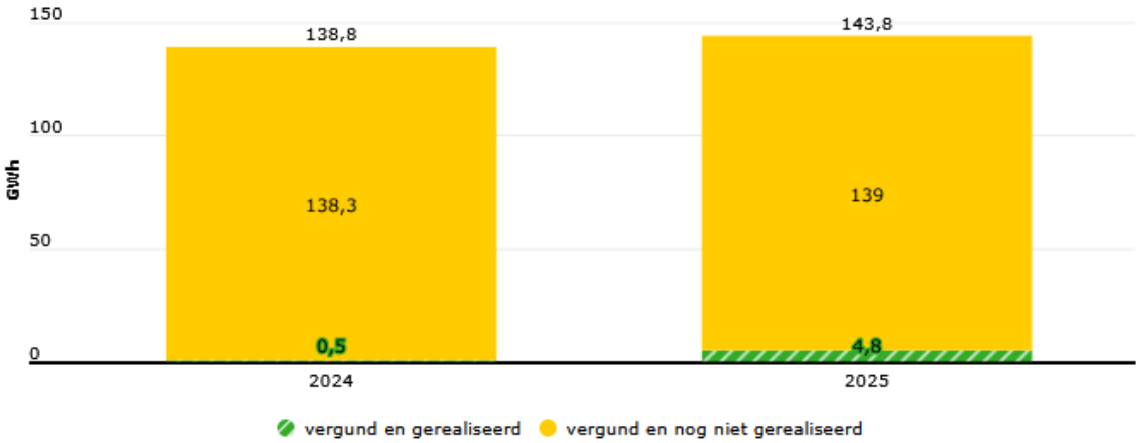

Bron: Klimaatmonitor tot en met 2023. Voor 2024* is een inschatting gemaakt op basis van de Klimaatmonitor

Tot en met 2024 zijn zon op dak en zonnepark Meijewetering de enige hernieuwbare bronnen voor elektriciteit in de gemeente. In 2023 werd 11,8% van alle stroom op hernieuwbare wijze opgewekt Voor 2024 is een inschatting gemaakt op basis van de bekende hoeveelheid hernieuwbare energie van zonnestroom gedeeld door het totaal elektriciteitsverbruik. Hierdoor komt het percentage uit op 13,9%.

Opwekpotentie schone elektriciteit

Figuur 3.7.2 opwekpotentie schone elektriciteit (exclusief zon op dak)

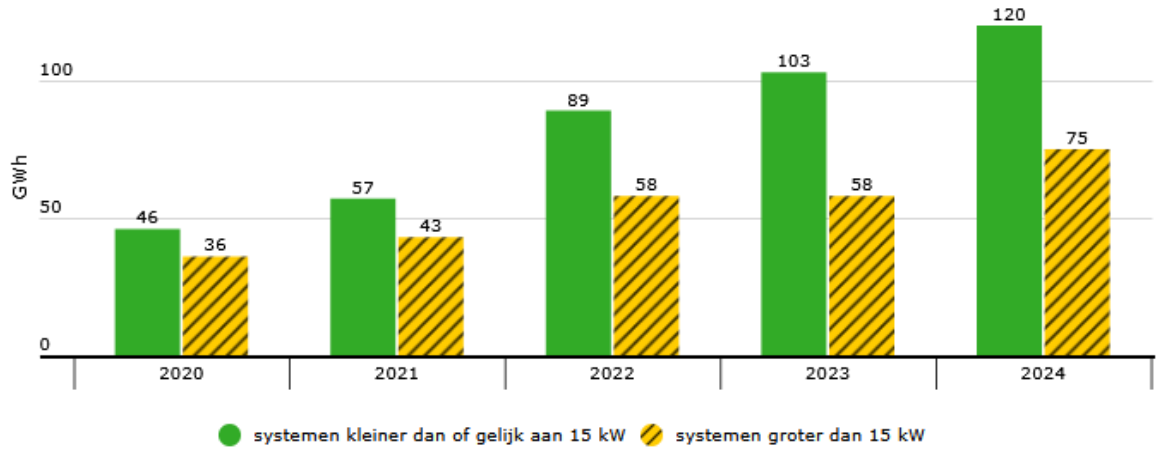

Bron: gemeente Utrecht

In de beleidsnota opwekgebieden voor schone energie (december 2024) is een nulmeting opgenomen van het aantal gigawattuur (GWh) aan opwekpotentie schone elektriciteit al is vergund en gerealiseerd (exclusief zon op dak). In 2025 is zonnepark Brailledreef gerealiseerd, met een omvang van 4,3 GWh. Met de vergunning voor het drijvend zonnepark Nedereindse plas is daar in 2025 5 GWh vergunde opwekpotentie aan toegevoegd.

Opgewekte zonnestroom

Figuur 3.7.3 opgewekte zonnestroom

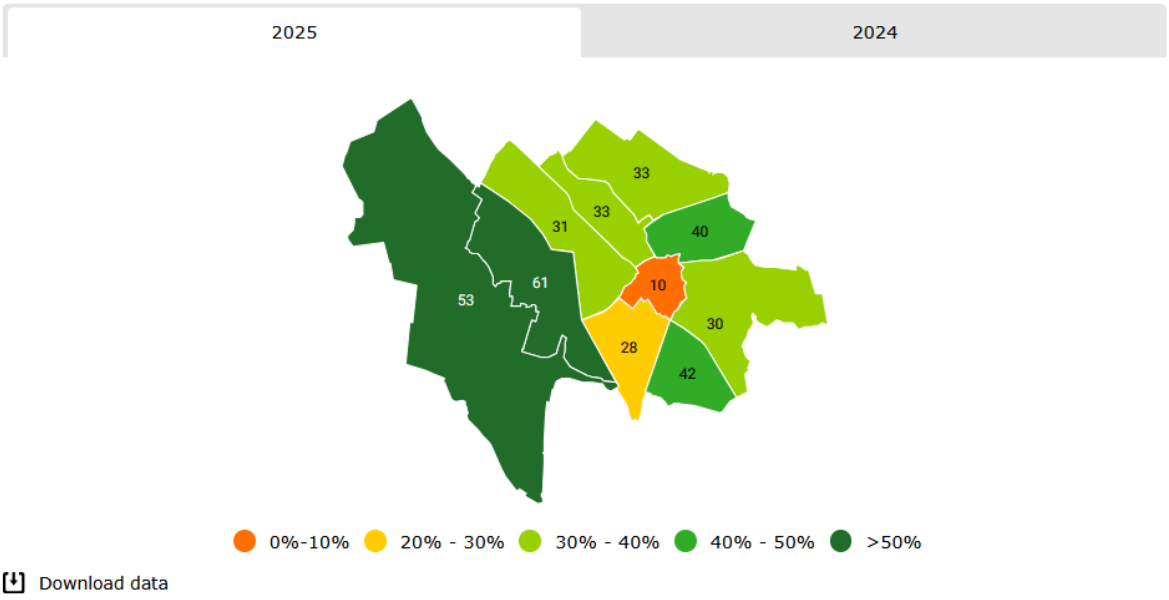

Bron: klimaatmonitor

De groei van kleine zonne-energiesystemen met minder dan ongeveer 45 panelen was met 17% ongeveer even groot als in 2023 (16%). In 2024 is de groei van grote systemen voor zonne-energie (op bedrijfsdaken) 29%.
Na 2024 is een groei van 14,4% per jaar nodig om het RES-bod van 168 GWh in 2030 te realiseren. In het eerste halfjaar van 2025 zien we bij de voorlopige cijfers van het CBS geen groei in het opgestelde vermogen van grote systemen, en 2% groei van kleine systemen. Dit komt door wijzigingen in het landelijke beleidsinstrumentarium (afschaffen salderingsregeling), netcongestie en door gestegen materieelkosten.

Daken met zonnepanelen

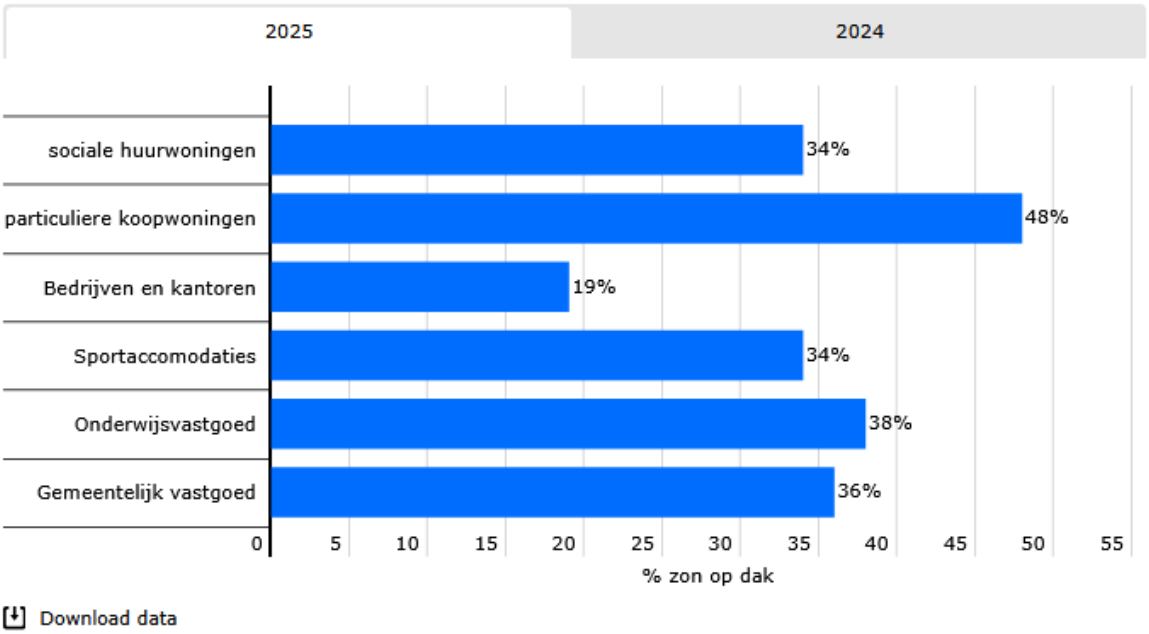
Figuur 3.7.4 Aandeel daken met zonnepanelen per wijk

Bron: gemeente Utrecht op basis van luchtfoto's mei - juli

Er is op basis van luchtfoto's van mei – juli 2025 bepaald dat er op 40% van alle daken zonnepanelen lagen. In Leidsche Rijn en Vleuten-de Meern hebben relatief de meeste gebouwen een zonnepaneel. De historische gebouwen in de binnenstad blijven achter op het gemiddelde.

Figuur 3.7.5 Aandeel daken met zonnepanelen van diverse groepen

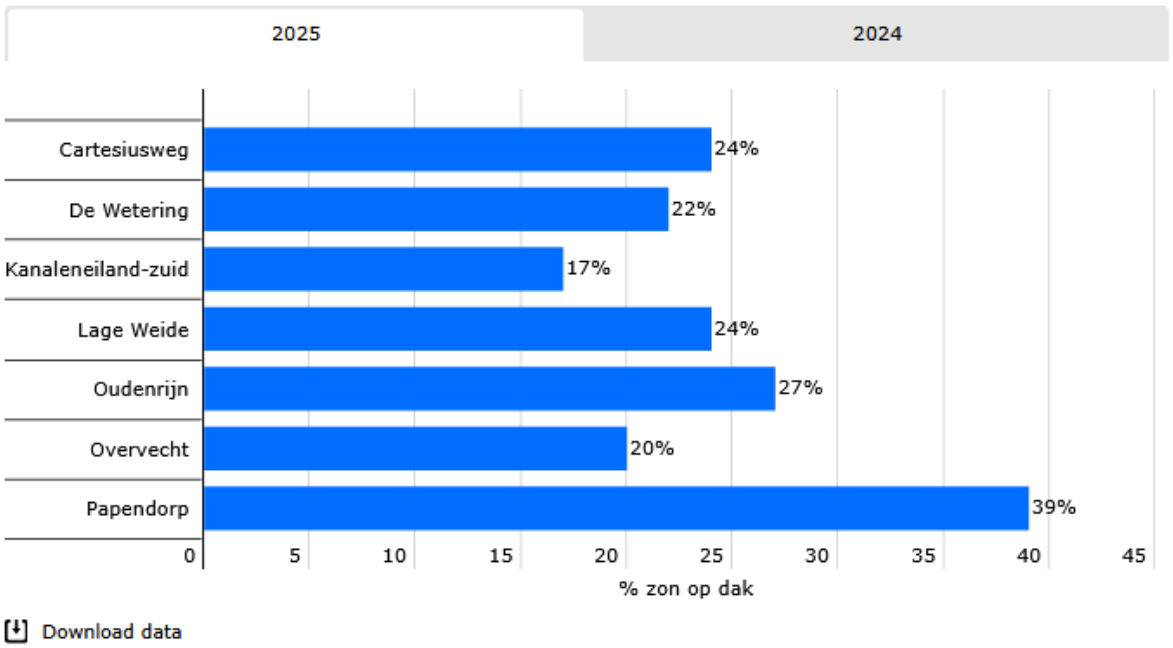
Bron: gemeente Utrecht

Op 48% van de koopwoningen liggen zonnepanelen, bij sociale huurwoningen is dat 34%. Bij bedrijven op grote bedrijventerreinen liggen op 24% van de daken zonnepanelen, op overige bedrijven is dat bij 18% het geval. Bij alle bedrijven samen is het 19%.

Aandeel daken met zonnepanelen van bedrijventerreinen

In Lage Weide ligt op 24% van de daken een zonnepaneel. De oppervlakte hiervan maakt twee derde uit van alle zonnepanelen op bedrijventerreinen. Papendorp (39%) en Oudenrijn (27%) hebben het hoogste percentage daken met zonnepanelen.

Figuur 3.7.6 aandeel daken met zonnepanelen per bedrijventerrein

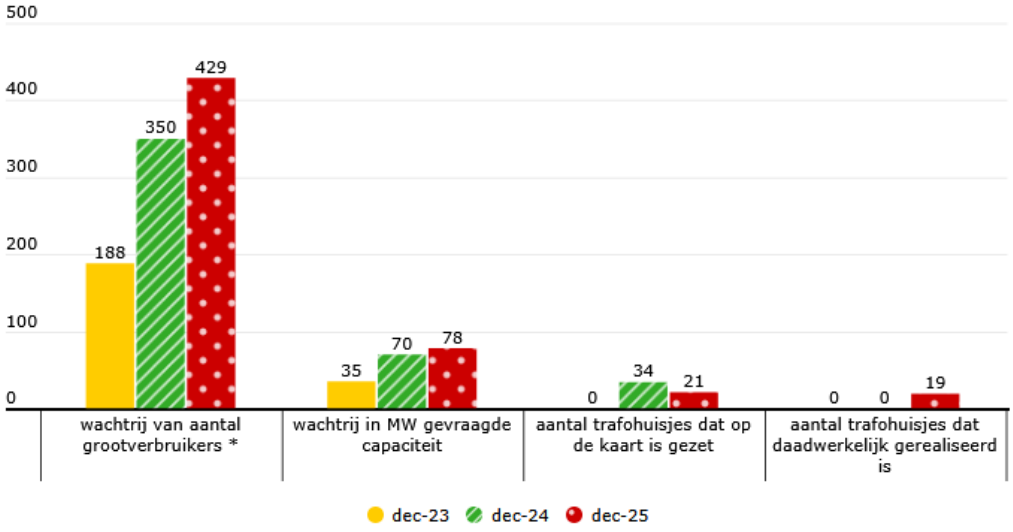

Bron: gemeente Utrecht

Netcongestie

Er dienen vele transformatorhuisjes bij te komen om het energienetwerk toekomstbestendig in te richten. Voor vier buurten is bekeken waar mogelijkheden zijn om extra transformatorhuisjes toe te voegen. Dat heeft ertoe geleid dat er voor 8 locaties voorbereidingen gestart zijn voor de realisatie. De stappen die nu gezet worden vormen de basis voor een standaard proces, waarbij de plaatsing wordt versneld (van gemiddeld 11 maanden naar 5 maanden). Daarbij nemen we ook mee dat met behulp van een betere aankleding (bijvoorbeeld met extra groen) de acceptatie en mogelijkheden voor het plaatsen van extra huisjes worden vergroot.

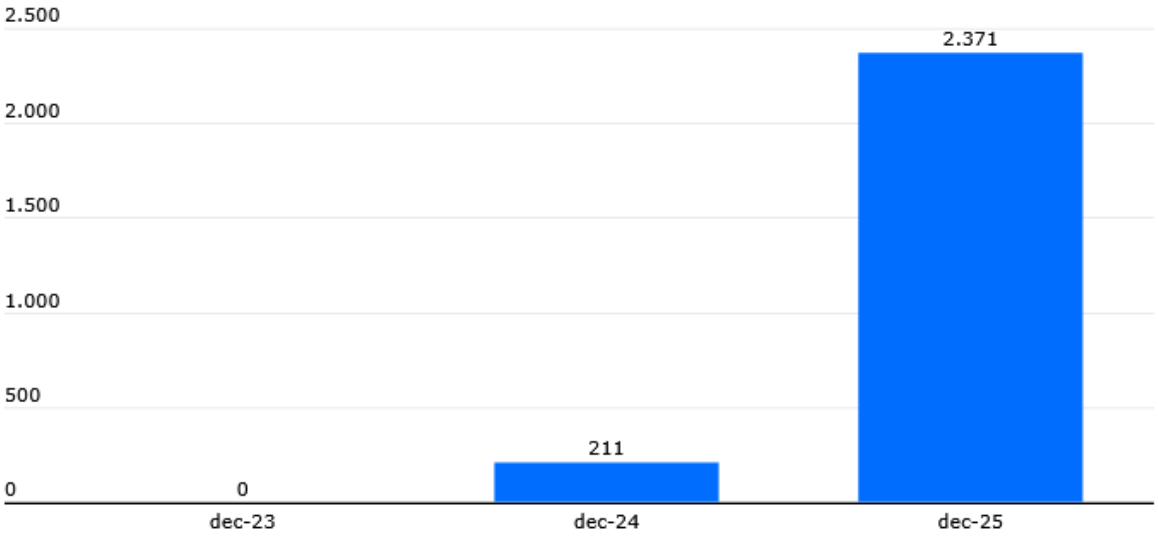
Figuur 3.7.7 wachtrij grootverbruikers en nieuwe trafohuisjes

Bron: Stedin, gemeente Utrecht
* Voor de drie Stedin-stations Ouderijn, Utrecht Lage Weide en Utrecht Merwedekanaal met verzorgingsgebied gemeente Utrecht

Figuur 3.7.8 aantal laadpalen met netbewust laden

In 2025 zijn er 21 nieuwe locaties voor nieuwe trafohuisjes bepaald, inclusief trafohuisjes die

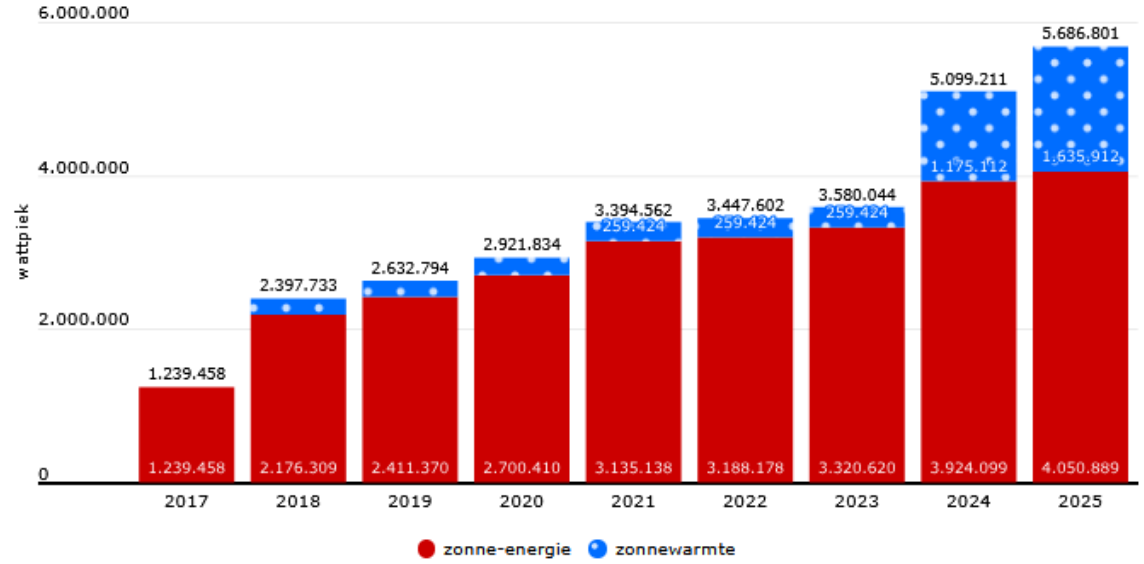
Bron: gemeente Utrecht

vervangen moeten worden en een nieuwe plek krijgen. Er zijn 8 *nieuwe* trafohuisjes gerealiseerd en er

zijn er 11 *vervangen*. Voor Vleuterweide-Zuid en -West zijn bijna alle vergunningen verleend. In Tuinwijk-Oost is het vergunningtraject gestart en wordt begin Q2 2026 afgerond.

3.8 Verduurzaming eigen vastgoed

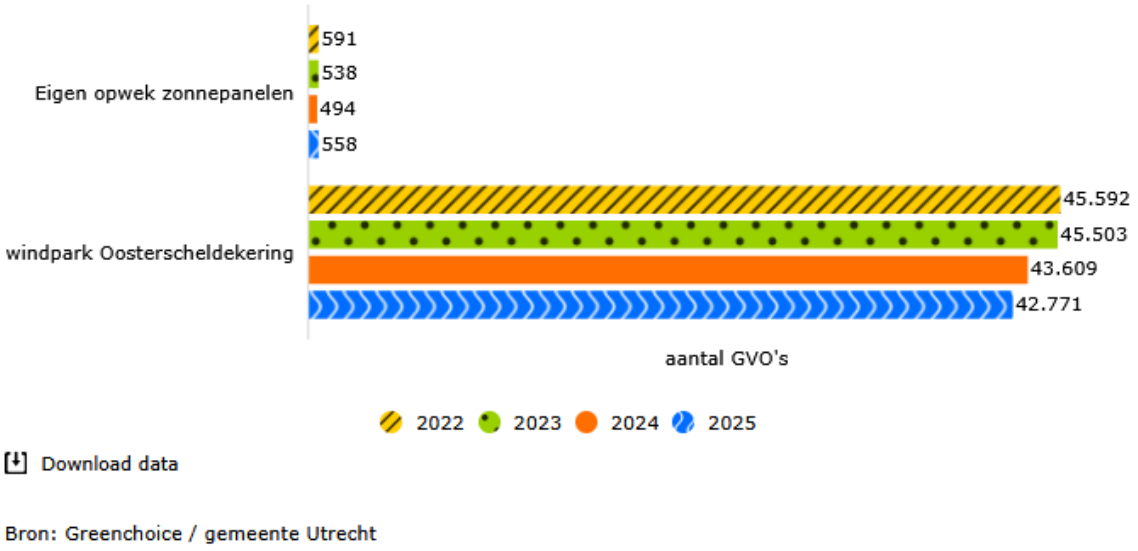
Figuur 3.8.1 Geïnstalleerde zonne-energie en zonne-warmte op eigen vastgoed

Bron: gemeente Utrecht

Er is in totaal 4.050.889 wattpiek aan elektrisch vermogen geïnstalleerd. Daarnaast zijn er zonnepanelen die naast elektrisch vermogen ook thermisch vermogen (warmte) kunnen opwekken. Er is in totaal 1.635.912 wattpiek aan thermisch vermogen geïnstalleerd.
In 2022 is er netcongestie afgekondigd op het landelijk elektriciteit netwerk. Dat betekent dat het voor nieuwe opwekinstallaties niet langer toegestaan is grote hoeveelheden stroom terug te leveren aan het net. Dit heeft gevolgen voor de realisatie van zonne-energie op het eigen vastgoed; als we nieuwe zonnepanelen plaatsen mogen we namelijk niet méér stroom produceren dan dat het gebouw op ieder gegeven moment verbruikt. Hierdoor stagneert de uitrol van zonne-energie op eigen vastgoed.
TenneT doet onderzoek naar de mogelijkheden voor het toepassen van congestiemanagement, om alvast ruimte te creëren op het net voor nieuwe opwekprojecten. Daarnaast starten netbeheerders trajecten om de benodigde verzwaringen in de (hoog en midden) spanningsstations uit te voeren. Daarmee komt structureel meer ruimte vrij in het netwerk. Dit zijn planprocessen die doorlopen moeten worden en enige tijd duren.

Figuur 3.8.2 Herkomst ingekochte elektriciteit

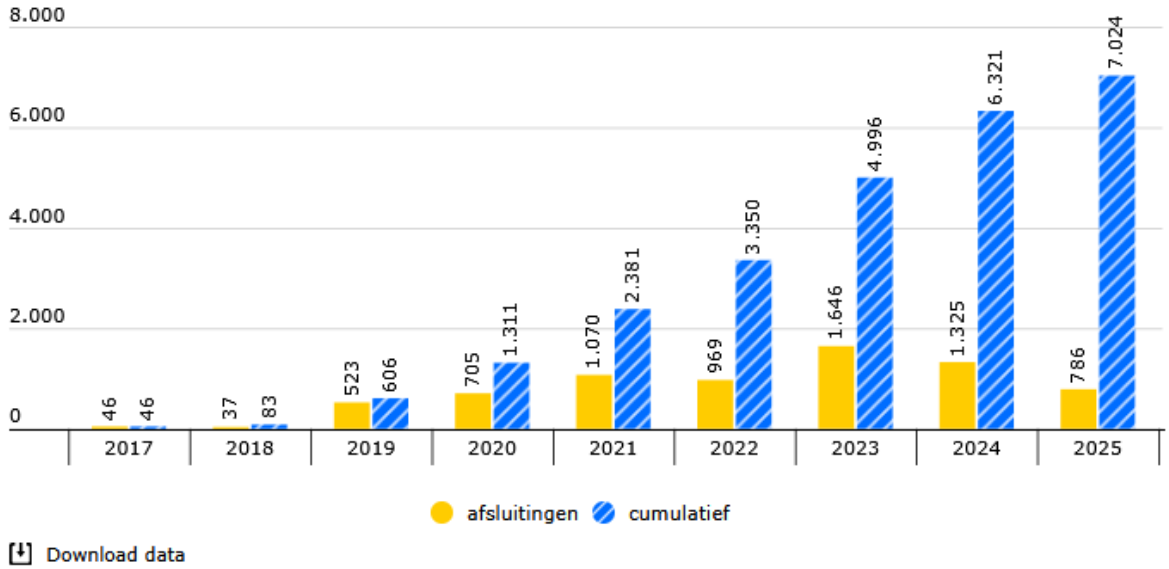

Bron: Greenchoice / gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht heeft tot en met 2029 een energiecontract met Greenchoice voor de levering van duurzame elektriciteit. Alle elektriciteit die niet zelf wordt opgewekt met zonnepanelen op de gemeentelijke daken wordt vanaf 2022 door Greenchoice geleverd vanuit nieuw gerealiseerde windpark Oosterscheldekering. Daarmee levert de gemeente een bijdrage aan de ontwikkeling van additionele windenergie. In 2025 heeft Greenchoice 43.328.729 kWh geleverd aan de gemeente. Op 60 gemeentelijke daken liggen zonnepanelen waarmee in 2025 ongeveer 3,4 miljoen kWh is opgewekt, 7,9% van de gemeentelijke stroombehoefte werd dus met zonne-energie opgewekt. Wanneer een gebouw meer zonne-energie opwekt dan dat het zelf gebruikt ontstaat er een Garantie van Oorsprong (GVO). Met deze GVO`s verduurzamen we een deel van ons elektriciteitsgebruik.

3.9 Aardgasvrij maken van gebouwen

Figuur 3.9.1 Aantal bestaande woningen afgesloten van aardgas

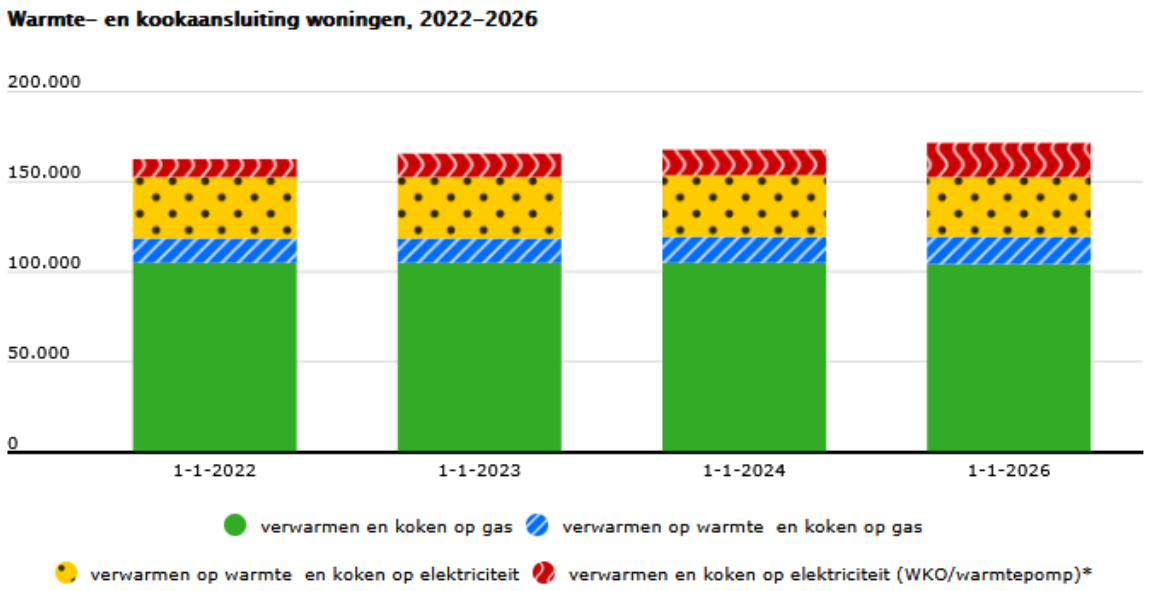
Bron: Centrale aansluitingen register - via Stedin

In bovenstaande grafiek zijn data uit het landelijke centrale aansluitingen register opgenomen. Het zijn woningen waar de gasaansluiting verwijderd is én er nog wel een elektriciteitsaansluiting is.

Hiermee is een eerste begin gemaakt met de transitie. De versnelling verwachten we pas nadat de eerste uitvoeringsplannen voor aardgasvrije wijken worden gerealiseerd. De netcongestie maakt dat de netbeheerder en wijzelf het installeren van warmtepompen voor de komende jaren niet stimuleren. Dit vertraagt het aantal afsluitingen, wel is de besparing van aardgas onder andere door isoleren een constante factor. Ook de vertraging door de WcW waardoor warmtebedrijven niet meer investeren tot overname regels bekend zijn, maakt dat de bestaande bouw achterloopt.

Warmte- en kookaansluitingen woningen

Figuur 3.9.2 warmte- en kookaansluitingen woningen

* Dit is het aantal woningen dat geen gasaansluiting heeft én geen warmtenetaansluiting.

Bron: eigen berekeningen op basis van datasets van Stedin, Eneco, BAG, VNG–DEGO EAN–codeboek

Als het 'Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie' in werking treedt, krijgt de gemeente de beschikking over de aansluitgegevens van de netbeheerders en warmtebedrijven. Tot dan toe zijn alle aantallen een zo goed mogelijke benadering op basis van de bij ons beschikbare gegevens.

Aan het begin van 2026 zijn er bijna 104.000 woningen met een aansluiting op aardgas voor verwarming. Daarnaast zijn er bijna 15.000 woningen die gas alleen gebruiken om te koken. Vanaf 2018 is het verplicht nieuwbouwwoningen op een duurzaam alternatief voor gas aan te sluiten. In totaal zijn er nu ruim 52.000 woningen zonder gasaansluiting. Utrecht staat op de zesde plek van gemeenten met woningen zonder gasaansluiting (31%). In heel Nederland is het aandeel woningen zonder een gasaansluiting in 2024 ongeveer 11%. Tot en met einde 2025 zijn er in Utrecht ruim 7.000 bestaande woningen en gebouwen op particulier initiatief van het aardgas afgesloten.

Als het 'Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie' in werking treedt, krijgt de gemeente de beschikking over de aansluitgegevens van de netbeheerders en warmtebedrijven. Tot dan toe zijn deze aantallen een zo goed mogelijke benadering op basis van de bij ons beschikbare gegevens.